

ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును

Post Bc No. 212.

Telephone No. 2544.

సంపుటముగల } చెన్న పట్టణము 1929-వ సం॥ ఏప్రిల్ నెల 2-వ తేది మంగళవారము } సంచిక ౨
Vol. 7 } శ్రీ విభవనాథ సంపత్తుర ఫాల్గునమాస బహుళ అష్టమి } No 2

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్ప వారిచే
శ్రీకుశేలు యోగ్యత
శ్రీతములు పొందియున్నది
తల్లిపల్ల మాన్యును. వాయుపుష్ప
గ్రాఫు, శార్వపునోష్పల బారదోలును.
బొట్ల గొట్టును. బెణుకుల భేదించును.
శాపుయాపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును
దిరద తొలగించును.

ఈమందును దుద్దగానే చెమట పట్టుట
లనరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
గించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లోగూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది

పంచభావ చీటీ చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నవా సీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బా 1-కి రు 6-4-0 లు.

ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు
తేక
109, ఫ్రీరిరోడ్లు, పోర్టు, బాంబాయి.

క్విలన్ బ్యాంకు లిమిటెడ్. THE QUILON BANK Ltd., (స్థాపితము 1919 సం॥)

(ఫానాన్ రాయలముక్తిక్విల్ బ్రాంచిలు. కాయంకులం, తిరువనంతపురం, కొచ్చి, మద్రాసు.
ఈ దిగువరేట్లు చొప్పున డిపాజిట్లు వైకొనబడును.

ఫిక్సెడ్	6 నెలలు	నూటికి	నెలలకు	రు 5
12	"	"	"	6 1/4
24	"	"	"	6 1/2
36	"	"	"	7%

వడ్డీ ఆరునెలల కొకతూరి యివ్వబడును
సేవింగ్స్ బ్యాంకుదినవారి బాలన్సుమీద నూటికి రు 5 చొ॥ వడ్డీ యివ్వబడును రు 5
క దానికి కొన్నింటలు లియివుండవలెను.

కరెన్సీ, డిమాండ్ డిపాజిట్లు—సం॥ నూటికి రు 3.
C. P. MATTHEN, Managing Director.

రసాయన చాయశాల ఫేలైన గట్టి చాయనూలు వ్యాపారం, తూర్పువాకిలి, మధుర.

గట్టిచాయ నూతన రంగునూలు రకములు తయారుచేయడములో "ఇండియాలో" నెల్లను
మొదటివారని మిక్కిలి ప్రఖ్యాతి చెందినవారు.
అన్ని రకములలోన పక్కారంగులు సలీసుగా చిక్కును.
ఒకపర్యాయము మో రకములను ఉపయోగించినవారు, మో రంగునూలు వివా, మరి
యితర రకములను ముట్టెను.

కాంటిల్ ఆర్డర్ వ్రాయించేది.

ప్రకటన వెలువడినది! నూతనముగా!!

షేక్స్పియర్సు ఒకెల్లో అను
విషాద విజయనేన
(నవరసధిరిమగు 5 అంకముల నటన శాటకము)
గ్రంథకర్త - కీర్తి శేఖరం బ్రహ్మ శ్రీ సీరుధట్ట సదాశివ
రావుగారు, యీ శాటకము షేక్స్పియర్సు కవిత్వానిన (ఒకెల్లో)
శాటకమున కనువాదముగా గ్రంథకర్త గారికి గల రంగ
సలాహభవముబట్టి రసవంతమగు పాత్రపోషణముతో, మృదు
మధురపద లాల్లిత్యములతో, ముద్దులొలుకు వద్యములతో,
మన్వటగు శృంగారరసములతో, ప్రదర్శనయోగ్యముగను, తన
యోగ్యముగను రచియింపబడెను. వండితపానుకు తె
రీశాటక మొకసారి ప్రేక్షానందముగ జరిగి యానందిం
కొండి ప్రతులు మాత్రమే గలవు. త్వరదగును, ఎలవ్య
మాకాభంగమే. వెల ప్రతి 1 కి రు 1-0-0 మాత్రమే పోస్టు
ఖర్చులు కొనువారికే. వలయువారు:-
వీరుభట్ల భాస్కరరావుగారు,
15 జగన్నాథపురం, కాకినాడ, అద్రాముడు.

గాంధీ దైవజ్ఞుడు
భవిష్యత్తునుగురించిన 6 క్షులం బహులు వ్రాయబడుటకు
రూ 1-0-0, ప్రైవేట్ ప్రకృతు 0-10-0 అవును. ప్రకృతివ్రాయు
కాలమును తెలుపవలెను స్వకార్యములయందును జూరును
పొందుట "జయవనీకరణి" లోయకు 1 కి రూ 2-0-0 ని. పి.
ఖర్చును. 0-4-0. 102
పి. కె. శతగోపాచార్యులు, తిరుత్తణి, చిత్తూరుజిల్లా

మౌక్య చరిత్రసారం
కొండయ్య శర్మచేరిన శాస్త్రీయముగ ముద్రపఱచి
చేయబడు. యిది రు. 2. ఈ పుస్తకం అభిరుచి వచ్చును. 0-10-0 మా
త్రం. —చంద్రశేఖరరావుగారు, కాయవనివల్లి, బేంగళూరు

అమానుల్లాగారి యుద్ధ సన్నాహములు

విజయము కష్టక కలుగును

జెహాదు, మార్చి 30:—ఆఫ్ఘనిస్తానులో, యుద్ధప్రయత్నములు ప్రారంభమైనవి.

బాచ్చాసాహగారు కాబూలు సింహాసనము చేజిక్కి పుట్టించుకొనుట కొరకు అందునున్నారు. ఇదివరలో అలహాబాదునుండి బీజాపూరుకు ఆఫ్ఘనిస్తాను సరిహద్దున ఒక బృహదాకాశుల సేనా సింహాసనమునకు ఆసెందుచున్నట్లుగా తెలియుచున్నది.

వాదిరుఖానుగారి సంధియత్నములు

జెహాదు, మార్చి 30:—ఆఫ్ఘనిస్తానులో యుద్ధమున సరళి లేక యే, పాకాస్తాను యుద్ధమున ట్టుగా చేయుటకు వాదిరుఖానుగారు యత్నము చేయుచున్నారట. ఈ సంధియత్నముల ప్రయోజన ఫలములకు అమానుల్లాగారు నిరీక్షించుచున్నారు.

అమానుల్లాగారి వత్సవలంబులైన

పైచికులు కిగ్ వేలముండి కాంధహారములో

యుద్ధపరిస్థితులై యున్నారు

కాంధహారములోని కిగ్లలో అనుకూల పీల్లలుగాను పరాకములను చేరుచుట్టి కుతావేరిముతో స్వయంపరకతార్థమై యుద్ధమునకు గియాలదేరు చున్నట్లుగా ఆటలానుకొనుచున్నారు.

ఇ.సం॥ ముందుగట్టలు కరగిపోవుచుండే కాబూలుకు వాపుచూలు నింకయూర కనుమలముగా మున్నవి. ఆఫ్ఘిదీన్ తెగ వారును, సజీలును, మొహిదానులును, మంగోలులును మార్దానులును, అమానుల్లాగారిపక్ష ములంబించియున్నారు.

కాబూలులోని ప్రజలకును అమానుల్లాగా రెప్పుడు సమైక్యంగా యుని యెదురుచూచు చున్నారు. ఎంతలు ముడిచి హిమత్తులము కరగి నిరసనకు బాచ్చాసాహగారి ప్రభుత్వ మందరించునని యూహించబడుచున్నది.

బాచ్చాసాహగారితో రాయబారములు

జెహాదు, మార్చి 30:—అమానుల్లాఖానుగారు ఇ.సం॥

నెల 12 నుండి రాయబారులను బాచ్చాసాహగారిచిద్దప పంపి యుండిరిగి తెలియుచున్నది. ఆఫ్ఘనిదేశి కేంద్రమై బాచ్చా సాహగారు, కాబూలు సింహాసనమును ఖాళీచేయవలసిగా మున్న ఆఫ్ఘని సేనాలోని వేర్వేరు తెగల సంగతి నై ముందుగాను, తిట్టుచుకై బాచ్చాసాహగారు మాడ రుపు తోడ్పడుట నిర్వహించియు అమానుల్లాగారు తెలియజేసిరి. దీనిని బట్టి యేమి వ్యక్తులగుచున్నదనగా, అమానుల్లాగారు యుద్ధమును విజయపండినను బాచ్చాసాహగారు యేడ పగసాధించిరిగి తెలియుచున్నది.

కాబూలు సింహాసనమునకు తగిన ప్రభువు నిర్ణయించ బడే యెడల బాచ్చాసాహగారు కాబూలు విడనాడి ఆఫ్ఘని రాజ్యాంగస్థాపకములయందు ప్రసక్తి విడనాడి ప్రశాంతముగా జీవితమును గడపుటను నిర్ణయించినారట.

పిన్వారీలు ఖూగియానీలు

ఆఫ్ఘనిరాజ్య విప్లవమునకు ప్రభుకారపత్న వ పిన్వారీలును, ఖూగియానీలును అమానుల్లాఖానుగారితో సర్వప్రతిఘటన నిర్వహించిరి. మొట్టమొదట పీరు తిరుగుబాటు చేసియుండిన కారణముచే వారిపై పగవహించి అమానుల్లాగారు వారిని హింసించి వారి స్థిరపర్వతులను విశేషచుకొనమండా యుండేయై పిన్వారీలును ఖూగియానీలును అమానుల్లాగారికి యాదండ యాత్రలో తోడ్పడెదమని చెప్పిరి.

ఈదండయాత్రలో అమానుల్లాగారికి పిన్వారీలును ఖూగి యానీలు తోడ్పడుట అత్యవసరమై యున్నది. (ఫ్రీ ప్రె.)

కావలెను

మద్రాస్ రాజధానిలో ప్రతిజిల్లా తాలూకా లన్నిటి యందును పనిచేయుటకు జిల్లా ఏజెంట్లు, సబ్ ఏజెంట్లు కావలెను. అధ్యక్షులు, హయ్యర్, ఫ్రీ ఇన్స్పెక్టర్స్ సంగతులు, బాగుగా తెలిసినవారల పలుకుబడికలవారై యుండవలెను. జీతం నెలకు రు॥ 40/-నుంచి, శేక మంచి కమిషన్ యవ్వబడును. నియోగ్యురంటిగా యంత వ్యాపార మునకు తక్కువకాకుండ చేయవలెను.

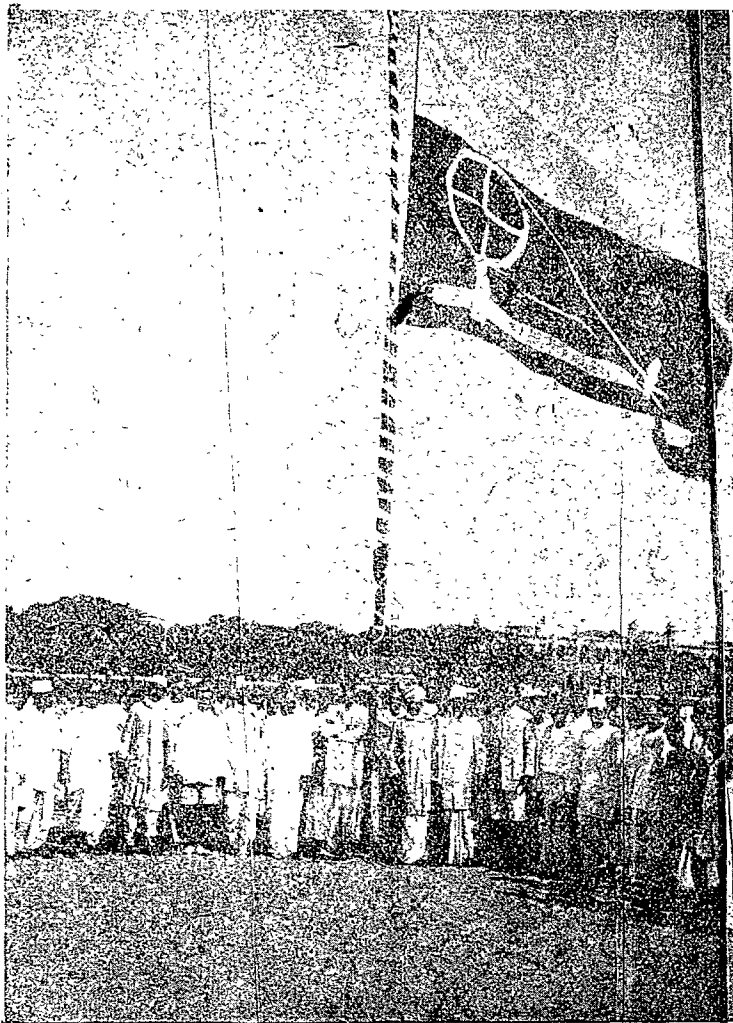
ఇతర వివరములకు:—రావల్ కేషయ్యగారు ఆర్డర్ జింగ్, నూపరెంటెండ్మెంట్ కస్టా, వియనగరం.

చేత్త కనకరత్నంగాడు ఇన్స్పెక్టర్, గుంటూరు.

వీసన్ అస్యూరెన్సు బ్రాంకు టిమిటెడ్,

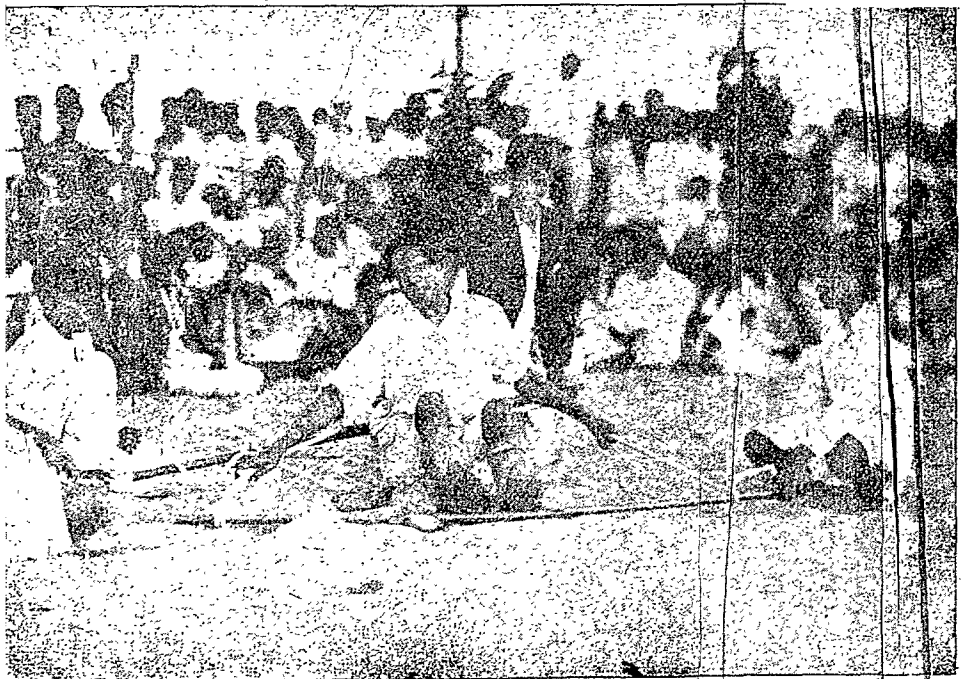
మద్రాసు.

జాతీయతాక ప్రతిష్ఠాపనము

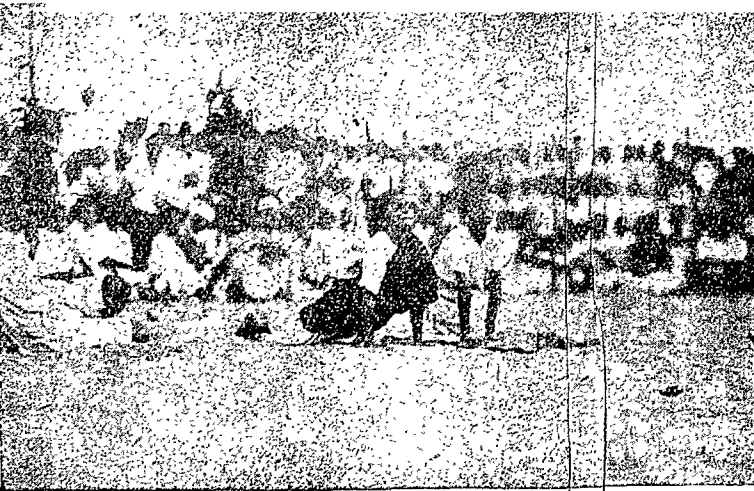

తిరునెళ్ళికి సముద్రతీరమున ఎస్. సత్యమూర్తిగారు ఆదివారం ఉదయ జాతీయతా మును. నెలకొల్పుట. (ఫ్రీ ప్రె.)

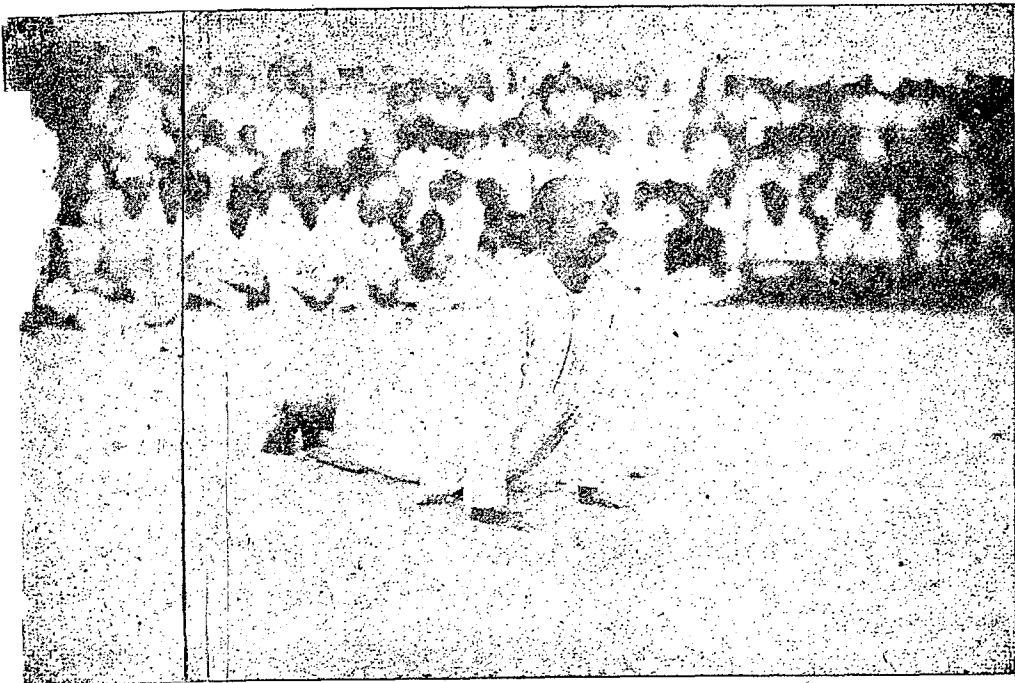
బావల బల ప్రదర్శనము

కాంగ్రెసు మాజీమాన్యమున ఆదివారము సాయంకాలము తిరువళ్ళికి సముద్రతీరము జరిగిన సభలో ప్రొఫెసర్ బులుసు రామజోగరావుగారు ఇనుపగురము వంచుట. (ఫ్రీ ప్రె.)

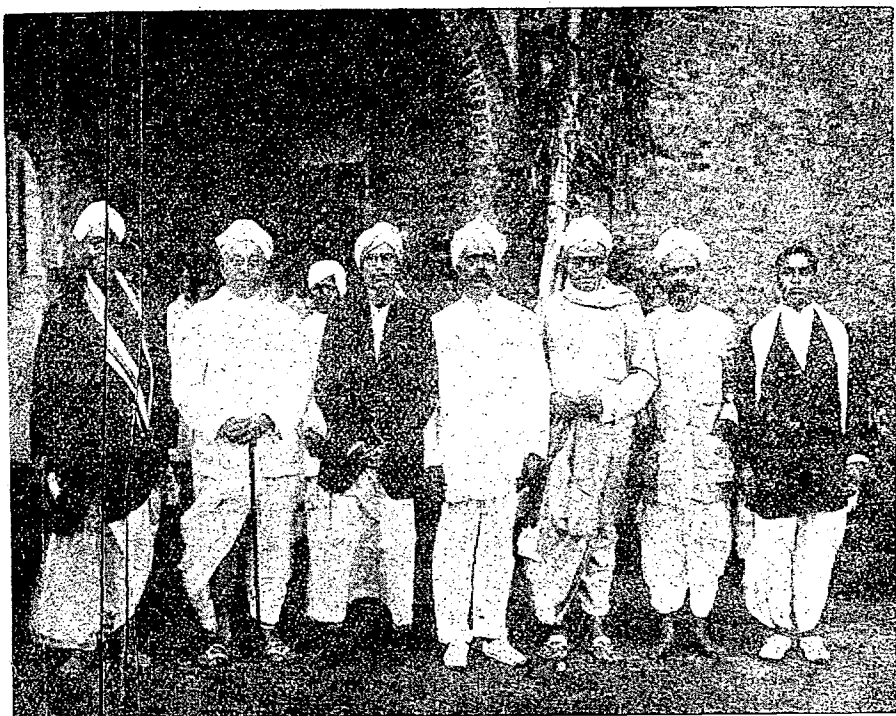
ఉష్ణలూరి నీతాబాయి, గా. ద్వారకాబాయిగార్లు యధురు కన్యలు, సత్యసమ రములు చేయుట (ప్రె. ఫ్రీ ప్రె.)

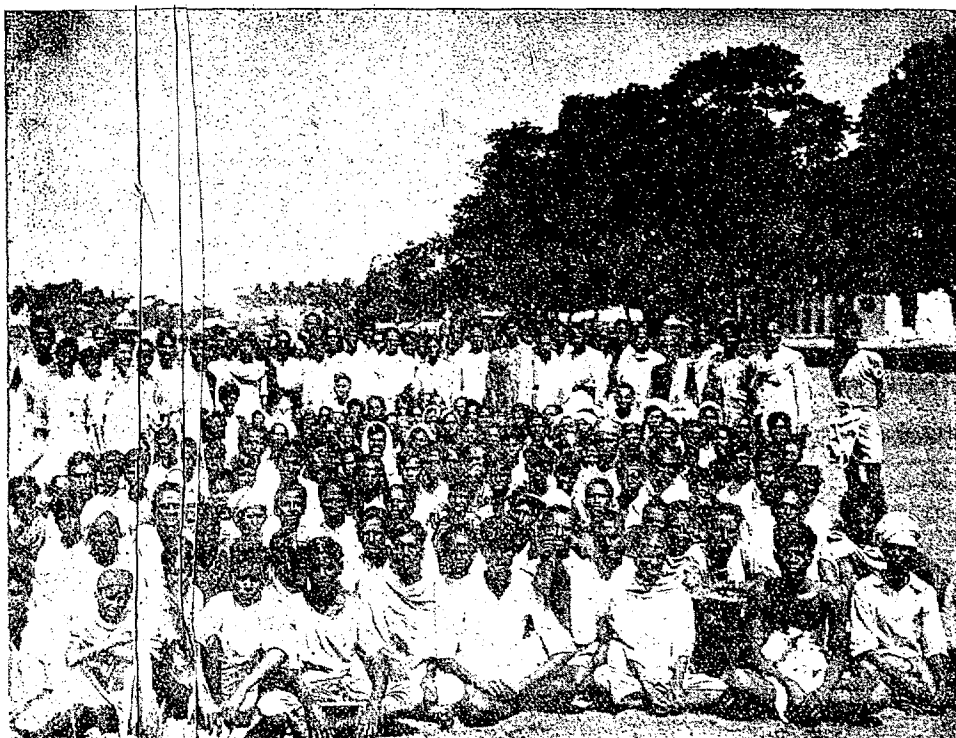
గా. హరిసర్వోత్తరరావుగారు ఎం. ఎల్. సి. సూర్యనమస్కారములు గావించుట.

(ప్రె. ఫో. బీ.)

మదరాసు సంగీత సభ

సెనేటు/మదిరమునందు సేతుారు జమిందారుగారు ప్రారంభోత్సవము జరిపిరి. జమిం
|| యు, రామాశ్రీప్రసాద్, సత్యమూర్తిగార్లు మధ్య నున్నారు. (ప్రె. ఫో. బీ.)

చూళయ భిక్షునందు సమ్యక్గట్టిక కాల్పకులు

(పి. ఎల్. ఎ.)

మద్రాసు కందసామి దేవాలయమునందు పుష్ప, దవనములతో తయారు చేయబడిన నెమలియు, ఛత్రములును.

ఎల్. మాధవరావుగారు

మొసూరు ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శిగారు ఇం
గ్లాండునకు ప్రత్యేక విమానము బోర్డుచున్నారు. (ప్రె. ఫో. బీ.)

అనాథపాలికావివాహము

శ్రీమతి సంపత్ కుమారిగార్లకు 31 కేడీన మదరా
సు బ్రహ్మసమాజ సంవత్సరము వివాహము జరిగెను. ఇరువురూ వా
టుకోటిచెట్టి (చెట్టి నాడునివాసి). పెళ్ళిపు ఆంధ్రదేశపు అనాథ
కన్య. తొలుత హిందువులవీరణ జాలయమునందును, పిమ్మ
తారవా ఈశము. వేదాధ్యయనములందును శిక్షణ బొందిన కన్య
వీరిరువురకు శ్రీమతి నా. ముత్తులక్ష్మి చెట్టిగారు ఆధ్వర్యము
నందించి వివాహము జేరిరి. వాటుకోటి చెట్టిలలో ఆధునిక సం
స్కారపద్ధతిని వివాహము జరుగుట కిదియే ప్రథమము.

(పి. ఎల్. ఎ.)

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1929 సం. ఏప్రిల్ -వ తేది 2 మంగళవారము

1. ధాన్యములు

బియ్యముబస్తాలు		
సున్ను తెవాది	వ 42 కలవి రు	13 0 0 13 8 0
సెల్లూరి	డిటో	13 8 0 14 8 0
ధిల్లి	డిటో	15 8 0 17 0 0
రాగులు	త. 164 బస్తా 1-కి	11 0 0 12 0 0
మత్తులు		21 0 0 24 0 0

2. ధాన్యము సవ్వలు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205		16 0 0 17 0 0
సెనగలు	డిటో	16 8 0 18 0 0
పెసలు	డిటో	16 0 0 17 8 0
మినుములు	డిటో	15 8 0 17 8 0
ఉలలు	ర 186	10 8 0 11 3 0

3. నూనెవస్తువులు

మత్తులనూనె బా 1-కి		145 0 0 150 0 0
నెయ్యి మ 1-కి		14 0 0 19 0 0
పేరు సెనగపప్పు బా 1-కి		47 0 0 48-0-0
పేరు సెనగనూనె గానుగ బా 1-కి రు 108 మునకనూనె 98		
అముదము బా 1-కి		98 0 0 100 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు

చాయపసుపు బా 1-కి		90 0 0 92 0 0
కురపసుపు		55 0 0 65 0 0
మిరపకాయలు (గుంటూరువి) బా 1-కి		91 0 0 94 0 0
దనియాలు	బా 1-కి	49 0 0 56 0 0
గుంటూరుసాయకట్టు నీలిమందు ములుగు 1-కి రు 40		50
తెల్లము బా 1-కి	రు 28	3 0 49 0 0
అస్కా-నక్కెర బస్తా 1-కి		27 5 0 27 9 0
చింతపండు బా 1-కి		35 0 0 70 0 0

5. ఇనుము

పట్టారకం బా 1-కి		32 0 0 34 0 0
చదరం		27 0 0 34 0 0
రవుండు		33 0 0 34 0 0

6. నూలు

సెం 20 టెన్ని సింహంయూటె	రు	7 15 0
సెం 6	కటారి	5 0 0
సెం 24	లాకి	5 10 0
సెం 40 జుమ్మరు 10 సా		11 4 0
సెం 44 సాంబో		5 13 0
సెం 40 రాణి		10 10 6
సెం 4 టెన్ని మసీగు		1 12 3

7. లోహములు

సెండి 100 కులం 1-కి	రు	60 0 0 రు 62 8 0
బంగారుకులం 1-కి		21 0 0 21 2 0
పవరను 1-కి		13 8 6
ఇర్రడి బా 1-కి		290 0 0 295 0 0
రాగి బా 1-కి		350 0 0 355 0 0

8. రంగులు

అత్తమేలు స్వీట్టురూలండు అలిజరయ్య సింహం		
సీసా 1-డిగ్రీలు 200 కి రు		47 0 6
నీలిరంగు 1 రతి		1 10 0
14 రంగులు		1 10 0
28 రంగులు		1 9 0
56 రంగులు		1 8 9
1 అందరు		1 8 0
సర్కటు పాప్టసా-బ్ లెట్ అనగా (టర్కి-రెడ్డు)		3 4 0
కాగ్నోకి బి		1 0 0
పదరు 4 బి		1 2 0

ఎం. ఎస్. ఎం. రైల్వేసంఘము

వి. వి. గిరిగారి ప్రచారము

ఎం. ఎస్. ఎం. రైల్వేసంఘము ప్రచారము
 శ్రీయుత వి. వి. గిరిగారు హుస్సేన్ బోవును నాగమధ్యమున 28-3-29 తేదిన కేజీగుంటయొద్ద డిగ్రీ అడ్వకేట్ పనివాండ్రు సభలో నువ్వనవించిరి. అఖిలభారత రైల్వే కేజీకేసును ప్రభుత్వము వారియొద్దటెట్టిన మొమొరాండము ద్వారానే చర్చింపబడు ననియు, తమకనుహలగునట్లుగా ప్రభుత్వమువారిచే విచారింప బడుటకుగాను పనివాండ్రుండరు నైకమర్మముతో మొగవలెనని యుగిరిగారు పనివాండ్రువద్దోపించిరి. సంఘముయొక్క కార్య మనుహలముగా నిర్వహింపబడుటకుగాను రైల్వేయొక్క వివిధ కాశుల పనివాండ్రయొక్క ప్రతినిధులతోనూడిన పలుకుబడి గల యొకబలమున కమిటీ యేర్పాటు చేయబడెను.

29-3-29 తేదిన గిరిగారు గుంటకల్లు స్టేషనులోడిగ్రీ అడ్వకేట్ రైల్వేసంఘము సభలోనూడ నువ్వనవించిరి. సాక్షాత్తయ్యకేసులలో కార్మికోద్యమ మెట్లు అభ్యర్థిగాంచున్నదో అట్టిటి పనివాండ్రునీ యెట్లు అభ్యర్థిగాంచునున్నదో గిరి గారు వివరించెరి. పనివాండ్రుగలవీ యొకమర్మముతో నుండుననిన యవసరమును స్పష్టపరచిరి. సమ్మెలు యజమానులకంటె పనివాండ్రుకే యెక్కువ హాని గలిగించును గావున కట్టికడ సటిమార్గముగా మార్గమే వానిని భావించులెను.

మరియు గిరిగారిట్లనిరి:—దెంగాలు-నాగపూరు రైల్వేలో మే మొక పెద్దసమ్మె గట్టియుంటిమి. అధికారులు లొంగిపోయి పనివాండ్రు న్యాయమునకోర్కెల నీడేర్చుకొనినవైనను. అత్యధమ హాళిలేటు హెచ్చింపబడెను. నాలుగునెలల లాక్ ఔటు జరిగి నమిమ్మిది పనివాండ్రు విజయము చేసినాము. అత్యధమ హాళి లేటు స్థిరపడుటయే మీయొక్క ప్రధానకోర్కె. గౌరవనీయైన ఆధ్యక్షులను శ్రీయుత ఎస్. శ్రీనివాసయ్యగారిని జూచుట సువిజంటు వాక్యేగాదు నిరాకరించెరి. తనమే దెంగాలు-నా గపూరు రైల్వేలో జరిగియుండిన కో నేను చెప్పెను జరిపియుం డెడివాడను. శ్రీనివాసయ్యగారి కోరికపైనే నే నీమధ్యక్షత నం గీకరించితిని. ఎం. ఎస్. ఎం. రైల్వేసంఘము భారతకేజీములో కెల్ల మెట్టుమొదటిది. డిగ్రీని బలపరుచుట మీచేతలందే గలను. ఇతరు-పాపు, వాకొరెన్-పాపు సంఘ ము లనుభేదముండనూడదు. విడిచి నీ సహాయ పుష్పతికి లో బడక జాగ్రత్తగా నుండుడు. దెండు కేసుకేసు సంఘము లున్న చో, యజమానుడు ఒక సంఘముపై సంకేతసంఘము నుపయోగించును. శ్రీయుత ఎస్. వి. అయ్యగారు యీరైల్వే కంకరను ఒక్కబలమున సంఘమును నడుపుట కిష్టపడుచో, వారికి నాయద్యక్షపదవి విడిచిపెట్టెదమని చెప్పెతిని. కాని అయ్యగారు నా సలహా నంగీకరింపలేదు. మీరందరూ సంఘ ము లో చేరి సరింపు మును బలపరుచుచుచో, మీభావితిగూర్చి ఫీ తి చెంపి నామరము లేదు. ఒక మొమొరాండము రే యారు కా బడుచున్నది. దాని నుండి కొంతలాభము చేహారకరమగు. మును దానిని యేజం టునెడుట చెట్టునకి 50,000 పద్యులుచేయుండి, మీకోర్కె మీమొకమర్మబలముమీదనే యాభారపరచెను. కేసెనము, నెల పు, ప్యాసులు, గృహములు, మున్నగు విషయములలో ఎం. ఎస్. ఎం. రైల్వేలోకంటె దెంగాలు-నాగపూరు రైల్వేలోనే పనివాండ్రునీతి బాగున్నది."

ఒక ఆదర్శనీయ మైన సహకారపద్ధతి
 మీవర్తకము, వ్యాపారము, వినాహము, విద్య మెట్టేటు మున్నగువాని విమిత్రము వడ్డి లేకుండా ఋణములు రు 5000 వరకు. ఎప్పుడైనను దరఖాస్తు చేయవచ్చును
 ప్రతేదము రు 1/- మాత్రమే
 ఉత్తరప్రదేశ్ ప్రభుత్వము లింగ్ నులో ప్రాయశశన అడ్మినిస్ట్రేటరు ఫారముకొనుటకు, తదితర వివరముల కొనుటకు అ 0-4-0 తపాల బిల్లులను పంపవలెను.
 Messrs. A. P. VINE & Co.,
 Managing Agents,
 Ferozepore City (Punjab)
 తంజివిలానము:- మొనర్పు వ. పి. వైస్ లండ్ కో, గ్లోజ్ టూటెంగు ఏజెంటు టెలిఫోన్ నెం 222 ఫిరోజ్ పూర్, హంబత్.

సెంట్రలు రీ-సెటిలుమెంటు కమిటీ

ఎకానిమికు ఎన్క్వైరీ కమిటీ

గుడివాడలో 3-4-29 వ తేదీ: గోదావరీ, కృష్ణామండలముల సెంట్రలు రీ-సెటిలుమెంటు కమిటీయును 8-4-29 తేదీని ఎకానిమికు ఎన్క్వైరీ కమిటీయును సమావేశ మగును. సభలలో ప్రశ్నలు మున్నగునవి కడపటిసారి నిర్ణయింపబడును.
 "ప్రశ్నలు న్రాసి పంపవలెనని యిటీవల శ్రీయుత ఎం. డు. నారాయణ రాజుగారి ప్రకటించియున్నాడుగాన యీసంవత్సరమున బాగ్దోలీ సెటిలుమెంటు కమిటీవారమందించిన పద్ధతి తెలుగుకొనుటవలన చాల లాభము కలను. అటు దొరకేసువా రేర్పరచిన సెటిలుమెంటు కమిటీయును ప్రజల తేర్చుచిన సెటిలుమెంటు కమిటీ యునుగూడ నుండెను. ప్రజల కుట్ర: శ్రీయుత మహాదేవ దేశాయి గారే ప్రధాన కార్యనిర్వాహకుడుగా నుండెను. కారహర్షి శలుక స్వపడి పనిచేయుచుండిరి. గవర్నమెంటు కమిటీవారు ప్రశ్నలను సిద్ధపరచి వానికి గ్రామదోష్టము వద్దనుండి ప్రత్యక్షతరములను బడసి ఆ పుస్తకముల నకళ్లు దేశాయిగారికి పంపుచుండిరి. దేశాయిగారు ప్రజల అభిప్రాయమును సరిగా వివరించి మరల గవర్నమెంటుకమిటీకి పంపుచుండిరి. వ్యవసాయవ్యయములు, కవుల్ల విక్రయములు, గ్రామస్థులగు ఋణబాధమున్న వాని నన్నిటిని దేశాయిగారు వివరించుచుండిరి. గవర్నమెంటు కమిటీవారికి గ్రామములను చెల్లుటకు కారములోజాలు ముందుగానే తా నావారిములో యే గ్రామములకు చెల్లదలచినదియు యేరోజున యే గ్రామములో నుండెనునదియు వ్రాసి దేశాయిగారికి పంపుచుండిరి. దేశాయిగారు సెంట్రలే మందుగా ఆ గ్రామములకు చెల్లి విచారము తగినదర్పటులను చేయుచుండిరి. పిమ్మట గవర్నమెంటుకమిటీ గ్రామములను వచ్చి ఒక బహిరంగస్థలమున కూర్చుండి అచటను గ్రామస్థులలో కొందరిని ప్రశ్నించి కామనినవిషయమును వ్రాసికొనుచుండిరి. ఈపద్ధతి నందరు నామొందిరి. విచారబాగుగా కొనసాగి నది. ఇండా కేవలమునాంత్ మేమెనకమో కృష్ణా, గోదావరీ మండలముల ఆర్థికవిచారణ సంఘములను గునింప. గోరెదను. శ్రీయుత నారాయణరాజుగారినివారి సహకారమును దురుద్దేశముల వారొందు నుద్దేశము భలో సర్వకముచేసి తూర్పుగోదావరిమండలవాసుల కన్యకీనూడ లేను. అందరును మనఃపూర్వకముగా వారికి తీర్పుబట సద్దముగా నున్నారు. అని గోదావరీ మండల కమిటీ సంఘాధ్యక్షుడు శ్రీయుత వెన్నేటి సత్యనారాయణగారు జనుహేంద్రవరము నుండి నేను (1-4-29) రెంతిగార నడిచి

సెంట్రలు రీ-సెటిలుమెంటు కమిటీ
 110
 త. మొను ప్య చేదును ఆయన దేవలయవ. చెజవాడ.
అత్యద్భుత కుష్టుకులధ్వంసకారం
 గుణము లేదని రుజువుచేయవారికి.
 రు 1116 లు బహుమార్ము
 సముస్త కుష్టులకు శ్వేత కుష్టునగా బొల్లి వగైరా మ చ్చలఅమోఘప్రక్రియ. కుష్టు రోగిగారికి సంజీవిగా ఒక మహ్యవిష: మానసానమున కుష్టుచుండి అపంగాగ్రము లైన కుష్టునులను నశింపజేసిన యాతాతత్వములకు వ్యాధి నిరూని వివరములకు శ్వేత ప్రాసీ మా అత్యద్భుత కుష్టు కు: ధ్వంసకారము కేటాగు వితముగా పంపబడును.
 టి. వి. రాఘవాచార్యులు, బహిందారు.
 శ్రీ. రాఘవాచార్య క్రమం, కడలి, రాజ్ కులు తాలూ, సూర్య గోదావరీ

మహా మృదీయమహాసభ భగ్గు మగుట

జిన్నా, పాఫీపక్షములకు రాజీ కుదురలేదు

సభలో అల్లరి జరుగుట చే అధ్యక్షుడు ముగించుట

విషయనిర్ణయసభయందు నెహ్రూనివేదిక అంగీకరింపబడుట

ముస్లిమునమితి మహాసభ

డిల్లీ, మార్చి 30:—భారత మహామృదీయ సమితి 20 వ సమావేశము, ధివరస వాయిదా వేయబడినది. నేడు రోజును తియ్యేటదనంబుగను, మహామృదాభాదు మహారాజుగారు అధ్యక్షులు భారత పోయినందున జిన్నాగారు అధ్యక్షత వహించిరి. అగ్రపక్షములవారు నాయకులు సభకు వచ్చియుండిరి. మాలానామహమ్మదాలిగారు జిన్నాగారిని అధ్యక్షులుగ నుండగోరుచు గారి నాయకత్వమున గత మార్చి 31 వ తేదీన ప్రారంభము మహామృదీయ జకమత్వ ఉద్యమము ఫలిత గలదనిరి. ఆలంకలాం అజదుగారు బలపరచిరి.

జిన్నాగారు అధ్యక్షత వహించి యిట్లుపన్నునించిరి:—

మీరూపై చాలాభాగ్యవశ్యమైతిరి. ఏడుకోట్లమంది భౌవిజీవితసౌఖ్యమార్గరపడియున్న ముఖ్యవిషయమును చర్చింప మన మిప్పుడు కూడేమయియున్నాము. నైపునకమిషనువారు భౌరత్తరాజ్యావిధానముగూర్చి విచారించుచున్నారు. నెహ్రూనివేదిక యొక్క మనముం దున్నది. ఇప్పుడు మహామృదీయుల కర్తవ్య మేమే భావిరాజ్యాంగ విధానముగూర్చి విచారణ ప్రాయము దెవనవసరములేదా? మిగతవము కాపాడుకొన వలెననిన యభిప్రాయ ఏకగ్రీవముగ నిర్ణయముగావింపుడు. మనమందర యేకసంఘమునారముని యితరులకు నచ్చజెప్ప వలెనన్న, మహాత్ముల యికముం దేమయిన విలసన పలుకుబడి యుండవలెనని యాసభాచర్యము బట్టియే యుండును. నేను మీకు దాఖలైన చిత్తుతీర్మానము నాస్వంత్ర ఆభిప్రాయముని భ్రమపడరాదువిధిపక్షములనాయకులతో సంప్రదించి ఎక్కువ మంది అంగీకరింపదగు తీర్మానము తయారు చేయవలసినదిగ సమితిసంఘమునకు న న్నాజ్ఞాపించి యుంటున్న ఆవిధముగ నీ తీర్మానము తయారుజేసితిని. విషయనిర్ణయ సభవారు అసలు తీర్మానమునయేయారు జేయుదురు. 1927 సం. మనము డిల్లీ కూచనలు వినిపింపుటనుండి చాల కథ నడచెను. పరిస్థితులు చాల తీరముగ మారుచున్నవి. మహామృదీయ సమితి ద్వారా మహామృదీయుల ఏకగ్రీవము ఆభిప్రాయము విశేషముగ, తరుణముమించిపోకుండ ప్రకటించుట అత్యవసరము.”

పాఫీపక్షమువారు చిలిచిపోవుట

పాఫీపక్షమువారిని తీసు సభ్యులుగ చేర్చుకొనుటవలన సభ్యులు కుంగులదా యని మహామృదాలిగారు రడిగిరి. రిజిస్ట్రలో పేరులున్న వారందరు సభ్యులే యగుదురు. వోటు చేయవచ్చునని జిన్నాగారు నిర్ణయించిరి. క్రొత్తసభ్యులనుగూడ కాన్సిలు వారు చేర్చుకొనవచ్చునగాని అందుకొరకు సభ నిలుపు జేయ జాలమనిరి.

పాఫీపక్ష సభ్యులు నేడు సాయంకాలము మియాను మహమ్మదనాజుగారింట సమావేశమయి రెండవోజులనుండి నాయకుల ప్రతినిధుల ఫలితముగ యేర్పడిన పరిస్థితులను చూచించి, ముస్లిము సమితియందలి రెండు తెగలవారు నైకత్వమున ర్పిటకు హిందూపడిన వరకుల ప్రకారము జిన్నాగారు ప్రవర్తించిన పాఫీ తెగవారు సమితిలో చేరజాలరని యెప్పుడు జిన్నాగారికి తెలియవచ్చునని నిశ్చయించిరి. (అ. ప్రె.)

పాకతాళి ముగ్గుగువారు సభలోనుండి లేచిపోవుట

డిల్లీ మార్చి 31:— ముస్లిము తీసు విషయనిర్ణయసభ యందు నిన్న సాయంకాలము సర్ మహమ్మదు పాఫీగారు పంపిన లేచిపోవుట. డిల్లీసభ తీర్మానమునందలి ముఖ్య నూత్రము అంగీకరించినగాని వికమత్వము కుంగురదని ఆతేనియందు గలదు. తేనినకు సభ్యులుకొందరు కినుకచెందిరి.

సమితివిషయనిర్ణయసంఘము నేడు తిరిగి సమావేశమయ్యెను. జిన్నాగారు తాను జాతీయవాదిననియు మహామృదీయులలో నిపుడు నెహ్రూనివేదిక అంగీకరించువారు రాజీ కియింపవారు హద్దు తెగలుగ నున్నారని తెలిపిరి.

పాఫీపక్షమువారిని రానీయవలెనని మహామృదాలిగారు పట్టుబట్టి తిరుగుచువారికి తా వొసంగరాదని షేర్వానిగారు (స్వరాజ్య పక్షము)అనిరి.

షేర్వానిపక్షమువారు తీసువారితో నెహ్రూనివేదిక నేటులైన ఆమోదింపజేయుటకయిత్తుంచుచున్నారని పాకతాలిగారు నిరసింప పాకతాలిగా, ఢిల్లీసభలో పాల్గొనిన మరికొందరు

షేర్వానిగారిమాటలకు కినియును సభనుండి వెడలిపోయి పాఫీము జమీలుఖానుగారియింట సభజేసి జిన్నాగారి చిత్తుతీర్మానమును చర్చించిరి.

30-వ తేదీన విషయనిర్ణయసభ యేర్పడినది. పాఫీపక్షములో 16 మంది తీసుసభ్యులు గానటువంటి ముగ్గురిని ఎట్టి మరతులులేక చేర్చుకొన్నచో తాముగూడ చేరుదుమనిరి.

నిబంధనలకు ప్రతికూలముగ నేమియు చేయరాదని డా. ఆలంగారు వాదించిరి. కొన్ని మార్పులతో నైన నెహ్రూనివేదికను ఆమోదింపకుండ పడకట్టుటకు పాఫీ తెగవారు ఉద్దేశించి యున్నారనిరి. (అ. ప్రె.)

ప్రత్యేకసభలు—గునగునలు

డిల్లీ, మార్చి 31:— ముస్లిముల సభయందు యేమాత్రము సభ్యులు కుదురునట్లు దోచును. పాఫీ తెగవారు సభలో చేర నిరాకరించినందున, సమితిసమావేశమునందు ఉన్నవారైన అందరికి అంగీకృతముగ తీర్మానము గావింపగలుగుదురా యని సందేహముగ నున్నది. నేడుదయము విషయనిర్ణయసభలో జిన్నా తీసులోనివారే రెండు తెగలుగ చిలిపోయిరి. మహమ్మదుగూ కాబు, అలినోదరులు, యితర డిల్లీసభ నాయకులు సభలో నుండిలేచిపోయి హాకీం అజులుఖానుగారింట సభజేసిరి. వారు జిన్నాగారు తయారుజేసిన చిత్తుతీర్మానము బలపరచెదరు.

సర్వపక్షసభవారికి సూచించుచు కలకత్తాసభలో నామోదించిన తీర్మానము ననుసరించు ఒకతీర్మానమును రాజాగజ్జు ఫరాలిఖానుగారు ప్రతిపాదించిరి. ఆతీర్మానమునందు నెహ్రూనివేదికనుగూర్చి విశేషముగ నేమియులేదు. అనూచన ఎక్కువ మందికి నచ్చలేదు. అబులుకలాంఅజదుగారు షేర్వానిగారు నెహ్రూనివేదికనుగూర్చి ఏదోయొక నిర్ణయము జేయనిశ్చయించిరి. ఈ విషయమున చర్చజరుగుచుండ జిన్నాగారు అలినోదరులను జమీలుఖానుగారింటిసభకు బోయిరి. వారికేటులైన సభకు రప్పించజూచిరి. వారు జిన్నాగారి చిత్తుతీర్మానము పూర్తిగ నామోదింపబడవలెనని పట్టుబట్టిరి. జిన్నాగారు తిరిగి సభకువచ్చి రాజీకుదురు నూచన లగుపడకపోయెను.

అంగీకరింపబడిన తీర్మానము

విషయ నిర్ణయసభ జరుగుచుండగానే మహాసభకు ప్రతినిధులు కూడుకొంటులుండి నచ్చుచుండిరి. జిన్నాగారు లేనందున గా. జాదీరుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. ఆపక్షము నిర్ణయ సభవారు యాదినన తీర్మానమును ఏకగ్రీవముగా నామోదించిరి:—

“మహామృదీయ సమితి సభవారు 1428 సం. కలకత్తాలో జరిగిన సభ్య పక్ష సమావేశము (కన్వెన్షన్) నందు గావింపబడిన నిర్ణయములు భారతపాతీయ ఆశయములుగను, వివిధ సంఘముల ఒడంబడికగను అంగీకరించుచున్నారు. ఈ దినన సవరణలతో ఆనిర్ణయము లందలి ముఖ్య నూత్రములు యీ సభవారు ఆమోదించుచున్నారు. (1) కేంద్ర శాసనసభలయందు; మాడనభాగము మహామృదీయ సభ్యులుగ నుండవలెను. (2) యుక్తవయస్సు గలవా రందరికి ఓటు అధికారము లేనపుడు పంజాబు, బెంగాలు రాష్ట్రములందు మహామృదీయులకు జనసంఖ్యను బట్టి ఓటింగు అధికార మియవలెను. (3) నెహ్రూనివేదికయందలి 13 (2) సెక్షను యిటు లుండవలెను: యుద్ధము, తిరుగుబాటు సంభవించు సమయము లందు మాత్రమే కేంద్ర ప్రభుత్వమువారు, పార్లమెంటువారు రాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారి చర్యల నరికట్టుటకు గాని రద్దుజేయుట కుగాని అధికార ముండవలెను. (4) రాష్ట్ర ప్రభుత్వములకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య మొసంగుటకుగాను 1, 2 షెడ్యూలులందు పరిపాలనకాఖ్యావిధజనము మార్చవలెను. (5) ప్రస్తుతమున్న మహామృదీయ శాసనములు శాసనసభలో మహామృదీయుల యెక్కువమంది కోరినగాని సవరింపరాను.

ఈ తీర్మానమును అల్లూరు రహిమానుగాజిగారు ప్రతిపాదించిరి. ఎ. డ్రెవిగారు బలపరచిరి.

మహాసభ జరుగుట—అల్లరి

ఈతీర్మాన మంగీకరించబడి, సిద్దిగుగారు ప్రతిపాదించిన సవరణలు నిరాకరింపబడిన పిదప విషయనిర్ణయసభయందు రెంటునే మహాసభ జరుపవలెనని నిశ్చయింపబడెను. కొందరు ప్రతినిధులు మదని కేతువేసిరి. జిన్నాగారింకను రాలేదు. డా. ఆలం

గారు మహాసభకు అధ్యక్షులుగ నుండవలెనని యాసభ ఇమాము గారు ప్రతిపాదించి షేర్వానిగారు బలపరపగ, డా. ఆలంగారు అధ్యక్షత వహించిరి. పెక్కుండ్రు ప్రతినిధులు కర్రలుపట్టుకొని లేచిరి. అల్లరి జరుగునని ముందేగ్రహించి చేరువనుండి కాచియున్న పోలీసు జవానులు ఆర్రురు లోనికివచ్చిరి. కొందరు ప్రతినిధులు ఆధ్యక్షస్థానమునద్ద కరుగుచుండిరి. అల్లరి జరుగుచునే యుత్తడెను.

తీర్మాన మంగీకరింపబడుట

తీర్మానమును ప్రతిపాదించు అబ్దులరహిమాను గాజిగారిని అధ్యక్షుడుకోరెను. వారు ప్రతిపాదించి షేర్వానిగారు బలపరచిరి. ఉపన్యాసములాసంగ లేదు. తీర్మానము అంగీకరించబడనని డా. ఆలంగారు ప్రకటించిరి. ఆసమయమున జిన్నాగారు సన్ని సభ్యులు హర్ష ధ్వనులు గావించిరి. అంత అల్లరంతయు శాంతించెను. తీసుసంఘమువారు తిరిగి తేదీ నిర్ణయించరకు సభ రద్దు చేయుచున్నానని అధ్యక్షులు జిన్నాగారు ప్రకటించిరి. ఈతెగ పరిస్థితులు విషమించుకుండ తప్పిపోయెను. జిన్నాగారు తిరిగి అలినోదరులను తావునకు వారిని సంప్రదించబోయిరి. డా. ఆలం, కలాంఅజదుగారు, డా. అన్నారియింటికి బోయిరి.

ముస్లిముల సభ యారితిగా యిదివరకున్న యెక్కుడు చిలికలతో భగ్గుమయ్యెను. (అ. ప్రె.)

తీర్మాన మంగీకరింపబడలేదనుట

ఎం. ఎ. జిన్నాగారిని సంబర్హింపగా ముస్లిములసభలో నెహ్రూనివేదిక తీర్మానము అంగీకరింపబడిన దని డా. ఆలంగారు ప్రకటించుట అసత్యమని డెలికిరి. తాను సభకువచ్చి డా. కిచ్చు కార్వద్దరిని ఆడుగగ తీర్మానము ప్రతిపాదించడెను. బలపరచువారు మాట్లాడుటకు వీలులేనంత అల్లరిజరిగెను. ఓటు నకు బెట్టలేదని జెప్పెను. యితరులుగూడ అట్లేజెప్పిరి. డా. ఆలంగారు కాదనలేదు. సభ ముగించుటే మంచిదని నిశ్చయించి ముగించితినిని. సమితిసంఘసభ రేపు జరుగును. అందీవిషయము నిర్ణయింపబడుననిరి. (అ. ప్రె.)

నైమనుకమిటీ సహాయోప

సంఘముల మహాసభ

ఢిల్లీలో జరుగుచున్నది. మద్రాసుసభ్యులే

ముందంజ వేయుచున్నారు

ఢిల్లీ, మార్చి 31:—నైమనుకమిటీ సహాయోపసంఘములు ఢిల్లీలో సమావేశమైనవి. మద్రాసు, బొంబాయి, సంయుక్త పరగణాలు, పంజాబు, ఓహరు, బెరీస్సాయి, అస్సామ, బర్మా రాష్ట్రముల సహాయోపసంఘములు విచ్చేసినవి.

బెంగాలు కమిటీయొక్క అధ్యక్షులు సర్ అబ్దుల్ కరీం ఘజనవిగారు సభకు అధ్యక్షులుగా ఎన్నుకొబడిరి.

సంపూర్ణ రాష్ట్రీయస్వాతంత్ర్యము గల ప్రభుత్వ విధాన ముండవలె ననియు, న్యాయపరిపాలనా శాఖ ప్రజాయత్నము చేయబడవలయు ననియు, ప్రజలకు వోటింగు అధికారము మరింత విరివిగా వ్యాపింప జేయవలయు ననియు, ప్రతి రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వ పరిపాలనకును రెండు శాసనసభ లుండవలె ననియు మద్రాసు కమిటీవారు మిగిలిన రాష్ట్రముల కమిటీల కంటే ఎక్కువ గట్టిగా వాదించిరి.

ఈ కమిటీలవారు రందరను నైమను కమిషను సభ్యులలో కలిసి ఏప్రిలు 2 తేదీనుండియు తిరిగి చర్చ చేయుదురు.

అందరికిని సమాధానకర మగు సంకేతుల నన్నిటిని నిర్ణయించెదరు. (అ. ప్రె.)

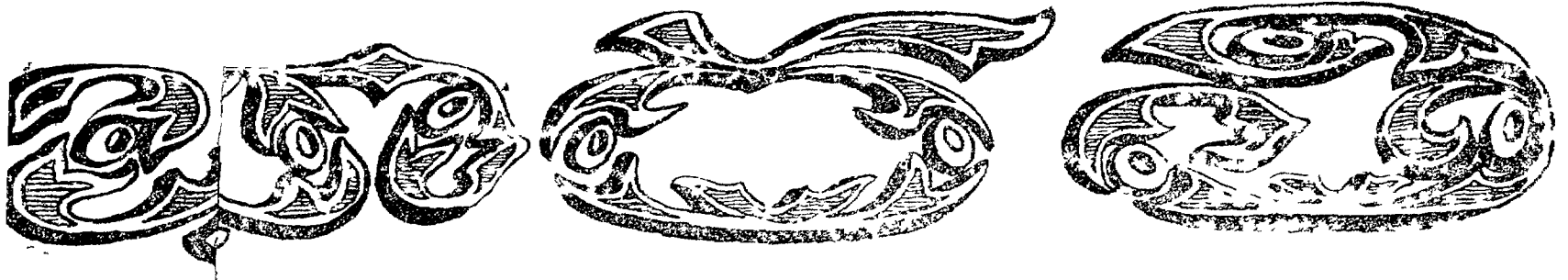
ఆంధ్ర గ్రంథ

మండలి

స్థాపితము తేనాలి 1928

ఈ గ్రంథముండలి యొక్క ముఖ్యోద్దేశము పురాతన కవి విరచిత భారత భాగవత రామాయణ స్కాంధపురాణాది గ్రంథములను నెలకు ఒక్కొక్క స్కంధముగా క్రొను స్థాపన మంచి స్థాపకాగ్రమునై ముద్రించి క్యాబింకోబయిండు చేసి రు 0-10-0 లకు యిచ్చుట, ఆంధ్రభాషాభివృద్ధి గ్రంథ మండలికి చందాదారులుగ జేరి చూయున్నోద్యమమునకు తోడ్పడ గోరుచున్నాము. సంవత్సరముచందా ముందు చెల్లించువారికి పోస్టుఖర్చులు మేమే భరించుకొందుము. దావులూరి కోటిసూర్యవ్రతాశరావు, సంపాదకుడు.

ఇది మనఃపరిశ్రమము చేయు నిద్రాస్థిలు, క్షీడద్రు, ఈర్ష్యాగ్రులు మొదలగువారికి కుఖనిద్ర విశ్రాంతి నిచ్చును. కుండలల కౌపాలావస్థములకు ప్రాపగురులను సన్హారముగ చేంచి కాపాడును. ఈతలమునందుగల క్షుణ్ణియగు కుపానన చిత్త నలవి గాదు తలకు రాచి దుష్టశాసన ఇదగుపాదుగు దారకుగూడ పరిమళము వ్యాపించును. కలశానిందును పుట్టి నీర్వదు. దీనియందు మనఃపారముగ కుపాననద్రవ్యములను చేర్చి మారుచేయించి వేలకొలది సీసాల వియించి మెత్తు బడసి నానాము. నేదల, బిగ సారి పరిశీలించి నిజము తెలియగలదు. అమృతాంజనం దిహా, బొంబాయి - మద రాసు.

క్రొత్త నటులు, మూడవ సంచిక.

చంపదారుల కంఠం.

మార్చి 3-వ తేది వెలువడినది.

నవిత్ర మాసపత్రిక.

ప్రతివారం ద్రమా సాది ని ప్రచురింపబడును

ప్రతిసంపుటయందును రెండు మూడు రంగుల చిత్రములు, ఇతరచిత్రములు ప్రచురింపబడును

వందా 1-కి రూ. 6-0-0

విడిపత్రిక వెల ఆణాలు 10 మాత్రమే.

డివత్రికల మచిత్రముగఁ బంపుటకు పిలువేడు

మాదిరిపత్రిక వలయువారు తపాలుబిళ్లలు పంపవలెను.

ఫాల్గున మాస సంచిక - విషయానుక్రమణిక

మూము—విశ్వనాథ సత్యనారాయణగారు; ఆంధ్రభాష
యందలి స్వతంత్రములు—తేకుమల్ల రాజగోపాలరావుగారు;
అనంతలీల—బంగారాజు రంగనాయకులుగారు; కాళిదాససందేశం—
అక్కిరాజు నాగనాథశాస్త్రిగారు; నిశీధసాంత్వనము—శ్రీ. శ్రీని
వాసరావుగారు; నవకుసుమాంజలి—శ్రీపాద గోపాలకృష్ణమూర్తి
గారు; మల్లికార్జునము—వడ్డాది సుబ్బారాముడుగారు; శర్మిష్ఠ—
చింతాదీక్షితగారు; ఆనందగీతము—జనమంచి వెంకటరామయ్య
గారు; మూతమాపాలు—వేలూరి శివరామశాస్త్రిగారు; అధీర
ధీరగతులు—కమదేవవర్మగారు; భాగ్యరేఖ—మోపటి పురుషోత్తం
గారు; కర్న—జాస్తి శ్రీరాములుచౌదరిగారు; అద్వైతము—
భమిడివాటి సేకారరావుగారు; శ్రీకృష్ణుని జాతీడలు—(చిత్రము),
నైహూనివే—స్వాతంత్ర్యవాదులు - ప్రతివాది భయంకరం రంగ
చార్యులుగారు; జాతీయత—దువ్వూరి రామకృష్ణగారు; బావినజాతి
స్వాతంత్ర్యకు ప్రతిపక్షి—(చిత్రము); మింగడకాకలు—
భండోవిశేషము—నల్లది సూర్యనారాయణశాస్త్రిగారు; కళింగ
కదంబులు—ల్లంపల్లి సోమశేఖరశర్మగారు; చిత్రకారుడు—భమిడి

ఉమామహేశ్వరావధానిగారు; కర్ణాటకము—వేలూరు రామమూర్తి
గారు; ఆర్యోగ్యప్రార్థనానవరత్న మాలిక—రాజా మంత్రివరగడ భుజంగ
రావుగారు; భారతీయచిత్రకళ—తలిసెట్టి రామారావుగారు; పాప
కాంక్ష—కొల్లూరి సర్వారాయకవిగారు; శ్రీయుక్తరామన్ మహా
శయులు—మండ్రాది రామనాథంగారు. కలగూరగంః—సూర్యమొసడి
యేండ్ల వృద్ధుడు, బోగి; వేణీసంహారమున నాయకు డెనదు? భారతదేశమునందలి కొన్ని
ప్రకృతిదృశ్యములు, ఖడ్గతిక్కనా? బెర్హార్డుషాగారిలో సమావేశము, హరప్పా,
హోహంజోడాలోలలో వ్రాసిన ముద్రలు, శ్రీ యశ్వంతిసేనాగారు. ఆంధ్రభాష
స్వాతంత్ర్యము, పంకితుడు; కి కే. శ్రీమతి సామ్యమూర్తి, అశ్వతులు, భారతీయ
విజ్ఞానశాస్త్ర మహాసభలు, చెన్నపురి, ఉమాసరిణయము—(చిత్రము), విచిత్రగుణకారము;
పాఠశాలలు - తెలుగువాచకములు, ప్రాథమిక కి. క. కార్వేగారు, సంయుక్తాదేవి
పుష్పిరాజున కంపిత అంతిమగదేశము—(చిత్రము)

ర3-వ భారత జాతీయమహాసభ, కలకత్తా—తీర్మానములు;
రామస్తవము—మద్దూరి సాంబయ్యగారు; ఆంధ్రభాషదయము—
నిరాశ—బాలుసు వేంకటరమణయ్యగారు; భారతీయ మహిళామండలి.
చిత్రకళ—గ్రంథవిమర్శనము—శ్రీకృష్ణుని వేణుగానము—పురాణ
సూర్యనారాయణతీర్థులుగారు; నాటకకళ—సామిప్రాయవిశేషములు

చిత్రములు

త్రివర్ణ చిత్రములు:—కన్నప్ప, రామకలి.

భారతచిత్రములు:— భారతదేశములోని కొన్ని ప్రకృతిదృశ్యములు; ఇతరచిత్రములును.

ఇది Lawrence Hopa గారి The Garden of Kama అను గ్రంథమునందు Indian Love Lyrics అను కేర మన్నది. ఈ పాల్కుచిత్రములు, మూడు
శిల్ప ప్రకృతిములు, ఉచరుఖయామ్ చిత్రమును, టైమ్స్ ఆఫ్ ఇండియా ౧౯౨౮/౧౯౨౯ సంవత్సరముల సంచికలను చిత్రములనుండి తీసికొనబడినవి.

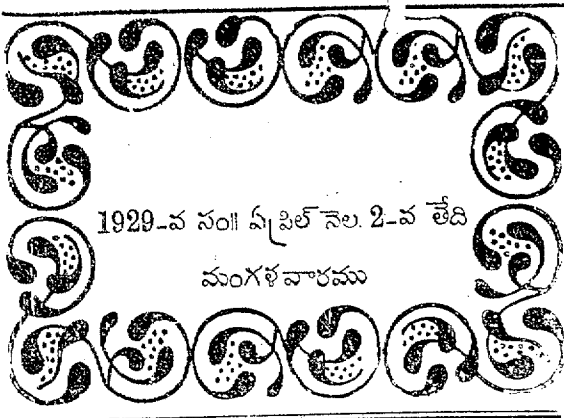
భారత ప్రకటన రుసుము

6 మాసము	పైన కంట్రాక్టు పుచ్చుకొనిన	1 పుటకు రు. 20	1 నెలకుమాత్రము	1 పుటకు రు. 30
డిటా	డిటా	1 పుటకు ,, 11	డిటా	1 పుటకు ,, 15
డిటా	డిటా	1 పుటకు ,, 6	డిటా	1 పుటకు ,, 8
3	డిటా	1 పుటకు ,, 25		
డిటా	డిటా	1 పుటకు ,, 13		
డిటా	డిటా	1 పుటకు ,, 7		

రీడింగు వేటరుమన్య 100-కి 25 చొప్పున అధికముగా చార్జి చేయబడును. వివరము: కు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయును:

రీడింగు షేటరుమధ్య 100-4 25 చొప్పున అధికముగా చార్జి
చేయబడును. వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయును:—

మేనేజరు, “భారతి”, తపాలపెట్టె నెంబరు 212, మద్రాసు.

1929-వ సం॥ ఏప్రిల్ నెల 2-వ తేది
మంగళవారము

రాజకీయ సమావేశములు

హిందూదేశమునందు సమయమున, రాజకీయ సమావేశములు వివిధ రాష్ట్రములలో జరుగుచున్నవి. సంయుక్త రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సమావేశము, బీరారు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సమావేశము, వంగరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సమావేశము, సంయుక్త రాష్ట్రముల మితవాద సమావేశము మున్నగు సమావేశములు గూడ, దేశస్థితిని గూర్చియు ప్రజలకర్తవ్యమునుగూర్చియు విచారించుచున్నవి. బీరారు రాష్ట్రీయ సమావేశము కేల్కారుగారి అధ్యక్షతక్రింద గూడ, నైహూరి పోర్టు నామోదించి, రౌండు టేబిలు సమావేశమును కూర్చునియెడల గలుగు అసభ్యులను సూచించినది. ప్రభుత్వమువారు అవలంబించుచున్న నిర్బంధవిధానమును ఖండించినది. నిర్బంధములగూర్చి విచారించుటకు నైహూగారు ప్రతిపాదించిన దలచిన తీర్మానమును రాజప్రతినిధిగారు చర్చింప వీలులేదని ఉత్తరువిచ్చినందులకు, ప్రజల మగు అసమ్మతి జూపినది. సంయుక్త రాష్ట్రీయ సమావేశము, నిర్బంధచట్టములను, నిర్బంధప్రయోగమును నిరసించెను. కలకత్తా కాంగ్రెసు తీర్మానమును బలపరచుచు, సంవత్సరములోపల సర్వపక్ష సమావేశ విధానము నామోదించినచో, అసహా మోద్యమము కొనసాగింపవలయును గాన, అందుకుగాను సంసిద్ధత జూపవలయుననియు, కాంగ్రెసు సంఘములను బలపరపవలయు ననియు, సభ్యుల సభికముగ జేర్చి, విచ్చి కభటులను సంపాదించవలయు ననియు, ఈ సమావేశము తీర్మానించెను. వంగ రాష్ట్రీయ సమావేశమువారు, కాంగ్రెసు విధానమును బలపరచిరి.

ఇటుల గావించబడిన తీర్మానము లన్నియు, ఆచరణలోనికి వచ్చుచో, దేశము సత్వరాభివృద్ధి గాంచుననుటకు సందియములేదు. కాని, వాగ్వివాదములతోను, తీర్మానములతోను కాంగ్రెసు సంచలనమును సరిపెట్టిన ప్రయోజన ముండదు. కాంగ్రెసు సంఘము లన్నియు కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును సాధ్యమగుసంతర్వరలో పూర్తిగావించుటకు బూనుకొనవలయును. నిర్మాణకార్యక్రమ సాఫల్యమునకై యావచ్చుకీని వినియోగింపవలయును. విదేశవస్తు బహిష్కారము త్వరితముగ నెరవేరవలెను. మద్య పాననిషేధము, అన్యతానామకము మున్నగు సంస్కరణములు జరుగవలయును. కద్దరు వ్యాప్తి కధికప్రోత్సాహము గలుగవలయును. భారతీయులు స్వతంత్ర నమ్మకొన నెంచుచో, కాంగ్రెసుకార్యక్రమములన్నియు ఫలప్రదమయిన సాధనము నేరుం

డదు. మద్యపాననిషేధ ప్రచారకు లగు పున్నేపుట్టు జాన్సనుగారు కరాచీలో జాతీయపతాకమహోత్సవమును ప్రారంభించుచు, పతాక గౌరవమును కాపాడవలయునని ఎచ్చరించిరి. కాంగ్రెసు సభ ప్రతిపాదించిన మద్యపాననిషేధ కార్యక్రమమును, జాన్సనుగారు రామోదించుచున్నారు. స్వరాజ్యము బడయుట కిది ప్రబలసాధన మగునని వీరు నమ్ముచున్నారు. విదేశీయులు గూడ నిర్మాణకార్యక్రమపు పటిమ నెటుల గ్రహించుచున్నారో చూడవచ్చును. ఏరాష్ట్రమునం దయినను, మద్యపురాబడి లేకుండనే రాబడికిని ఖర్చుకును ఆర్థికసభ్యుడు సరిపెట్టగల డనియు, శాసనము మూలముననే మద్యపాననిషేధము సుసాధ్య మగుననియు, జాన్సనుగారు చెప్పటబట్టి, ప్రభుత్వమువారు తలపెట్టుచో, మద్యపాననిషేధము, అసంభవ మగు కార్యము గాదని, విదితము. గాగలదు. అమెరికాలో సాధ్యమయినపని హిందూదేశమునం దెక్కుడుగ సాధ్యమగునని చెప్పవచ్చును. దృఢసంకల్పమున్నచో అనుకూలఫలము గలుగకమానదు. డాక్టరు బిసెంటు గారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగిన సంయుక్త రాష్ట్ర మితవాదసభలో, సంపూర్ణబాధ్యతాయుత పరిపాలన తీర్మానము ఆమోదించబడెను. అధినివేశరాజ్య స్వాతంత్ర్యము నకు కొరవడు స్వాతంత్ర్యము హిందూదేశపు అక్కరలకు సరిపోవదనియు, భారతీయుల ఆత్మగౌరవమున కిది చాలియుండ దనియు, ఈసభవారు స్పష్టపరచిరి. మితవాదులయినను స్వల్పసంస్కరణములతో తృప్తిజెందరని రూఢి యయ్యెను. కేంద్రప్రభుత్వము నకు బాధ్యత నొసగక, రాష్ట్రములకు పూర్ణ స్వపరిపాలన మిచ్చుటవలన ప్రయోజన ముండదని, యీ సభవారు చాటుచున్నారు. రాష్ట్రములకు మాత్రము బాధ్యత నొసగి, కేంద్రప్రభుత్వమును నిరంకుశముగ నుంచవలె నని, బ్రిటీషు పత్రికలు కొన్ని చెలుపుచున్నవి. బ్రిటీషుప్రముఖులు కొంద రిట్టిహిత వొనగుచున్నారు. కాని, యిట్టి నిరర్థకసూచనలు ప్రజల యసంతృప్తి నింకను బెంచును గాని తగ్గింపనేరవు. నైహూవిధానమును, మితవాద సభవారు మనఃస్ఫూర్తిగా నామోదించిరి. ఇంతకు పూర్వము సంయుక్త రాష్ట్ర మంత్రులుగ నున్న పండిత జగద్ నారాయణగారి తీర్మానమును ప్రతిపాదించుచు నుడివిన వాక్యములను గమనింపవచ్చును. వాని నిట నుడాహరించెదము.

“సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యసమస్య, ప్రస్తుతసమయమున సిద్ధాంతముగ మాత్ర మున్నది. ఇయ్యది ఆచరణలోనికి వచ్చు సిద్ధాంతముగ గనుపించదు. కాని, ప్రభుత్వమువారు తమచర్యలను మార్చుకొననిచో, తమపద్ధతులను మార్చుకొననిచో, భారత జాతీయోద్యమములపట్ల ప్రభుత్వమువారు తమ దృక్పథమును మార్చుకొననియెడల, నేను సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యవాదిగ, చనిపోయెదనని నాకు దోచుచున్నది.”

మితవాదు లగు జగద్ నారాయణగారు గూడ తాము సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యవాదుల మయ్యెద మని చెప్పట జూడ, భారతీయులలో నన్నిపక్షములవారి ఓరిమి తగ్గిసోపుచున్న దని రూఢిగ. జెప్పవచ్చును. సంవత్సరము ముగియగనే, తాము సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యవాదుల మయ్యెదమని, గాంధీమహాత్ముడు చాటి

యుండెను. పండిత మోతీ నైహూగారు గూడ చాటియుండిరి. ఇటులనే, మితవాదులుగూడ నికను కొంతకాలమువరకు నిధినివేశస్వాతంత్ర్యము లభింపనిచో, సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము నాశించుట మితగాదు. హిందూదేశము అవేశస్వాతంత్ర్యముతో తృప్తిజెందవలయు ననుచో, ప్రభుత్వమువారు వెంటనే చర్యదీసికొని యీసత్సరములోపల అట్టి స్వాతంత్ర్యమును ప్రసాదించును. కాంగ్రెసు సభ అంత్యసందేశము నివసని కినుక వహించి ప్రయోజనము లేదు. నిర్భయులను ప్రయోగించి ప్రయోజనము లేదు. నిర్భయ చట్టములను నిర్మించి లాభము లేదునిర్భయ చట్టములు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యతంత్రాభిలాషను బలపరచునుగాని, తగ్గింపజాలన అందుచే, ఇంగ్లండు ఈ విషయమై కాలయాపనీయుట పాడిగాదు. హైమను కమిషనువారు రేమనిగార్చుజేసెదరో యని దేశ మెదురుజూచుటలేదు. హైమ కమిషను రిపోర్టు వచ్చువరకు తా మేమియు జేజాలమని చెప్ప వీలు లేదు. జాయింటు కమిటీలో రతీయులు సభ్యులు గావలయు నని ఎచ్చరించియు ప్రయోజనముండదు. మితవాద సమావేశమువారుడ నూతననిర్బంధ చట్టము లగు ప్రజారక్షణచట్టను, కార్మికసంఘ చట్టమును శాసనము గావించని కోరిరి. రాజకీయపక్షములమధ్య స్వల్పభేదమున్నను, సంపూర్ణ స్వపరిపాలనము గోరని పక్షపాని, నిర్బంధవిధానమును ఖండింపని పక్షముగానింపించదు. అందుచే, ప్రభుత్వమువారు స్వల్పభేదము గోరంతలు కొండంతలు గావించుటవలన, ప్రయోజన ముండదు. పరాధీనత నింకను సాగించుచో, తీయులలో నేపక్షమువారును సమ్మతింపజాలరుస్వరాజ్యసంపాదన సాధనల విషయమున గూఢభేదము తగ్గిపోవుచున్నది. వివిధ రాజకీయ సభా నెలువడుచున్న తీర్మానములు సఫలము గాంబుల, వీని నిర్వాహకులు పాటుబడుచో, దేశస్వాతంత్ర్యము అనతి కాలములో సిద్ధింపగలదు.

సాంఘిక సలు

సాంఘికసభలవలన కొంయు ప యోగమున్నను, ఇయ్యవి భారతజాతీయధికి ప్రతిబంధకముగ పరిణమించుచో, వీని ప్రాజన మంతరించును. ప్రతిసంఘమువారును సభమునే పాటించుచు, దేశలాభమును మనస్సుసంచుకొననిచో, తమకుగాని యెరులకు గాని భము గలిగింపజాలరు. సూరతునగరమున గూ హిందూమహాసభవారు నైహూరిపోర్టును విడుటలో విశాల దృష్టి జూపలేదని నిన్నటిదినము తెలిపియుంటిమి. హిందూమహాసభవారును, మిదసభవారును, కాంగ్రెసు సభవారును, నైహూరిపోర్టు నామోదించి, దానికి బలమొసగిరి. డి సంవత్సరములోపల ప్రసాదించనిచో, అసహకార్యక్రమము చేపట్టబడునని, కలకత్తా కాంగ్రెసువారు తీర్మానించియుండిరి. అఖిలభారత మహ్మదీయసభలో గూడ, నైహూరిపోర్టు నామోదించువారు పలువురు గలరని విదితమయినది. ఇతిలో, జిన్నా గారు నైహూరిపోర్టుకు వ్యతిరేక ప్రసంగించి రను కారణమున, మూంజీగారు హిందూ మహా

సభవారిచే నెహ్రూరిపోర్టునాకరింప జేయుట పాడియగునా? జిన్నాగారురిపోర్టు నామో దించుచో, దానిని తాముగీకరించెద మని, మూంజీగారు పంచెమువైచూప్యముగ లేదు. జిన్నాగారికన్నను దేశ మెక్కువది. జిన్నాగారు అవివేకముగ ప్రవర్తించుచో మూంజీగారు గూడ స్వేచ్ఛులనే ప్రవర్తించ నక్కర్లు. ఇంతియగాక, మూంజీగారు పిమ్మట తమ కూల్యమును విడ నాడినను, ఇతరులు విడువక వున్ను. సఖ్యమును బెంచుట కష్టముగాని, చెడగల కడుసులభము. కడపటి కార్యమునకు, విప్రజ్ఞ యవసరము లేదు. వింత ఏమన, సరిహద్దుప్రములకు సం స్కరణములను ప్రసాదించుటాడదను సవరణ గూడ యంగీకరింప బడెను. క్షే. శే. సవరణ నెదిరించినను, ఫలప్రతీకబోయెను. కీ. శే. లాలా లజపతిరాయుగారు, భారత్ప్రముల కిచ్చు సంస్కరణములను సరిహద్దుప్రములకు గూడ ప్రసాదించ వలయునని కోరియిడిరి. స్వేచ్ఛ సనుభ వించుట కన్ని రాష్ట్రములను అర్హు లనుటకు సందియము లేదు. భారతశాసనభవారు సరిహద్దు రాష్ట్రములకు సంస్కరణముల నీయవలయునని తీర్మానించి, ఎంత కాలమోగాలేదు. ఇట్టిసంస్కరణములలో హిందూ మహాసభవారు వ్యతిరేకముగ తీర్మానించుటలో ప్రాస్తవ్యమై జూపియుండిరి. దేశరాధీన స్థితివలన, సాంఘికవైషమ్యములు పెరుగుచున్నవి. స్వాతంత్ర్య సిద్ధి కివి ప్రతిబంధకముగ గోచరించుచున్నవి. స్వపరి పాలనము సనుభవించుచేక్ష్యో నిట్టి సమస్య లుదయింప జూపు. స్వాతంత్ర్యభానుని మూలర సాంఘిక వైషమ్యములు ముఖవలె కరగిపోగలవు. అందుచే ప్రస్తుతసమయమున స్వేచ్ఛ భేదముల కొరకు ప్రోత్సాహక, వివిధసంఘములవారును దేశ స్వేచ్ఛ బడయుటకై సఖ్యముతో పాటుబడుట వివే కము. ఈ ప్రయోజనమును మరచుచో, సాంఘిక సభలు నిర్వీర్యము లగును.

ముస్లిము లీగుసభ

ముస్లిము లీగు సభను తిరిగి జరుపుటకు నిన్నటి దినము ప్రయత్నము జరిగెను. సభజరుగునని నోటీ సు బంపకపోవుటచే, సభ యక్రమముని ఆక్షేపింప బడెను. జిన్నాగారు ఆక్షేపణ సంగీకరించి, సభను నిలిపివైచిరి. ముందెన్నడు జరుగునో చెప్ప వీలు లేదు. సభనుగూర్చిన యుద్వేగము విఫలమయ్యెను. నెహ్రూ రిపోర్టును నిరాకరించు పద్ధతిపైన, మహా మ్యదీయులలో సఖ్యమును కుదుర్చవలయునని జిన్నా గారు ప్రయత్నించిరిగాని, ఈ రిపోర్టు నామోదించు వారు అధిక సంఖ్యాకులయినందున, విరిమనోరథ మీ డేరదయ్యెను. ఇకనయిన జిన్నాగారు తమ విరుద్ధ పక్షవైఖరిని విడుచుట మేలు. హిందూమహాసభవారి శ్చుకావహమును పురికొల్పుటకు, జిన్నాగారు కారకు నగు పరి. జిన్నాగారి నూతనవైఖరికి కారణ మేమై యున్నది? తమ తమ అభిప్రాయమునను, సర్వ మహా సంఘముల ఆ పక్షిగారు గావించిన ప్రకటనముబట్టి కార ఆశ్రయ మును నూహించవచ్చును. జిన్నాగారికిని, ఫాఫీగారిని సమున నిర్వహ్యపు టాడంబడిక తిగెననియు, యిట్టి యొడం బడిక లేనిచో, డిల్లీలో నిపుడు మహామ్యదీయసభ

జరిగెడిది గాననియు, మహామ్యదు పాఫీగారు ప్రక టించుచున్నారు. ప్రత్యేకనియోజక వర్గములు శాశ్వతముగ నుండవలయునను, మహామ్యదు పాఫీ గారితో జిన్నాగా రెటుల రాజీ గుదుర్చుకొనినో తెలియకున్నది. మహామ్యదీయులు నెహ్రూరిపోర్టును నిరాకరించుచున్నారని, భారతశాసనసభలో జిన్నా గారు నెహ్రూగారితో వాదించుట కిదియే కార ణమై యుండును. నెహ్రూగారు మహామ్యదీయాభి ప్రాయము విషయమై భ్రమపడవలదనియు, మహా మ్యదీయులు ప్రతికూలుకే యనియు, జిన్నాగారు గట్టిగ బలికిరి. కాని తుదకు జిన్నాగారే భ్రమపడి నటుల వెల్లడియయ్యెను. వీ రిట్టి భ్రమనుండి బయ ల్పడనిచో, తమ నాయకత్వమును కోల్పోవక మానరు.

శాసనసభల కాలపరిమితి

శాసనసభల కాలపరిమితిని పెంచవలయునని, భారత శాసనసభలో నేమి రాష్ట్రీయసభలలో నేమి పైమనుకమిషనుకు తోడ్పడిన సెలెక్షుకమిటీ సభ్యులే ముఖ్యముగ గోరుచున్నారు. ఎన్నికలు జరుగుచో, వీరికి తమస్థానములు నిలుచుననునాశ లేకున్నది. రాజోవు ఎన్నికలలో పైమను కమిషను బహిష్కారము ప్రధానసారాంశము గాకతప్పదు. ఈవిషయమై వోటరులలో బహుసంఖ్యాకులు బహిష్కారమున కనుకూలు రని చెప్పవచ్చును. రాజ ప్రతినిధిగారు ఎన్నికలు జరుగవలయునని యభి ప్రాయపడుచున్నను, అన్నివైపులనుండి వచ్చు బల వంతమువలన, వీరు తమ పట్టుదలను చివరవరకు నిలుపుకొందురోలేదో చెప్పవీలులేదు. గార్వినుగారి సంపాదకత్వమున వెలువడు "అబ్జర్వరుప్రతిక", శాసన సభల ఎన్నికలను నియమితకాలమున జరుపగూడ దనియే వాదించుచున్నది. ఏలన, ఎన్నికలు జరుగుచో బహిష్కారవాదులు వానియందు అధిక సంఖ్యలతో బ్రవేశించెద రనియు, ఇట్టివారితో గూడిన భారతశాసనసభవారి యభిప్రాయములకు విలువ యుండదనియు, అబ్జర్వరుప్రతిక చాటుచున్నది. అబ్జర్వరు ప్రతికాభిప్రాయ మెటులున్నను, ఎన్ని కలు వెంటనే జరుగుచో, శాసనసభలు బహిష్కార వాదులతో నిండు నను సభిప్రాయము బ్రటిషు వారిలో వ్యాపించియున్న దని గ్రహింపవచ్చును. సంయుక్తరాష్ట్ర మితవాద సభవారు, శాసనసభల కాలపరిమితిని పెంచగూడదని తీర్మానించిరి. మదరాసు శాసనసభయు, బొంబాయిశాసనసభయు ఇటులనే తీర్మానించెను. ప్రభుత్వనిర్ణయ మెటులుండు నో చూడవలయును.

హిందువుల బాధ్యత

హిందూమహాసభవారు అస్పృశ్యతను తొలగించ వలయునని ఏకగ్రీవముగ తీర్మానించియుండిరి. సభా భవమునందే నిమ్నజాత్యుద్ధరణసభగూడ సమావేశ మయ్యెను. ఉన్నతజాతులవారును అస్పృశ్యులును ఈసభలో కలసి గూడిరి. నిమ్నజాత్యుద్ధరణము నకు సంబంధించినతీర్మానములు వెక్కులు గావించ బడెను. అస్పృశ్యతానివారణకై లజ ఎతి రాయి గారు సలిపిన కృషికి, ఈ సభవారు కృతజ్ఞత తెలి పిరి. సంయుక్తరాష్ట్రములందు జమకాలాల్ బహు గారును, అయోధ్యయందు రాజా జయచంద్ర

గారును అస్పృశ్యులకు దేవాలయములలోనికి ప్ర వేశమిచ్చినందులకు, వారికి కృతజ్ఞత చూపబడెను. రత్నగిరిలో నిమ్నజాతుల నిమిత్తము దేవాలయ మును గట్టించిన సావర్కారుగారికి వందనము లర్పింపబడెను. అడుగునబడియున్న నిమ్నజాతుల నుద్ధరించుటకు హిందువులెల్లరును బూనుకొనుచో, హిందూసంఘము అచిరకాలములో మహాన్నత స్థితి గాంచగలదు. విదేశవస్త్రములను బహిష్కరింప వలయుననియు, కర్దరును హిం దువులెల్లరును కట్టవలెననియు, హిందూమహాసభవారు తీర్మానించు టెంతయు సమంజసముగ నున్నది. ఈ తీర్మానమును వీరు ఆచరణలో పెట్టుచో, విదేశవస్త్ర బహిష్కారము త్వరితముగ చేకూరగలదు. సభాధ్యక్షులగు రామా నందభట్టిగారు దెలిపినట్లు, తీర్మానముల నామో దించి లాభములేదు. తీర్మానములు ఆచరణలోనికి వచ్చుటకు యావచ్చక్తిని వినియోగింపవలయును. రామానందభట్టిగారి ఎచ్చరిక ఫలించు నని నమ్మె దము.

దూరప్రయాణసౌకర్యములు

ఈవారము, నూతన దూర ప్రయాణ సౌకర్య ములు హిందూదేశమునకు లభించుచున్నవి. మంగు భూరునుండి పిషావరుకు బోవు రైల్వేనిన్నటిరోజున ప్రారంభ మయినది. హిందూదేశము నొక కొన నుండి వేరొకకొన కిట్టిరైలు పోగలదు. అమెరికా లోని ట్రాన్సు కాంటినెంటల్ రైల్వే దప్ప దీనితో పోల్చదగినది మరియొకటి గనుపించదు. చెన్నపురి నుండి నాగపురము, ఆగ్రా డిల్లీ, లాహోరు, పిషా వరు పట్టణములకు సులభముగ ప్రయాణము జేయ వీలగుచున్నది. తక్కువకాలములో, తక్కువ రైలు చార్జితో పయనము గావించ వీలగును. కలకత్తా, బొంబాయిల ద్వారా ఉత్తరహిందూస్థానమునకు బోవలసినబాధ తొలగినది. ఈ సమయముననే ఇం గ్లండునుండి విమానము బయలుదేరి, కరాచీకి వచ్చు చున్నది. కరాచీనుండి ఇంగ్లండుకు విమానము త్వరలో బయలుదేరునున్నది. దీనిపై ప్రయాణికులు త్వరితముగ ప్రయాణము సలుపవచ్చును. రేల్వేయి నను, స్టీమరు చార్జీలకన్న విశేషాతిశయము జూ పుటలేదు. ఇట్టిరాకపోకల సౌకర్యములవలన, దూర ప్రయాణములు సులభసాధ్యములగు ననుటకు సంది యములేదు.

కథియవారు సమావేశము

అయినవ కథియవారు సమావేశమున కధ్య పితనహించి, వల్లభభాయి ఎలెలుగారు, సంస్థానా ధీశులకు తెగిన హితోదేశము గావించిరి. సం స్థానాధీశులు ఎంతయో ధనము వెచ్చించి, ఇంగ్లం డుకుబోయి వాదించుటకన్న, తమ ప్రజల సౌభాగ్య మును పెంపొందించుచో ఎక్కువ మేలునేయ గలరు. అప్పుడువారిస్థానము సురక్షితముగ నుండ గలదు. సంస్థానాధీశులకు విదేశములలో గౌరవము లభింపజాలదు. నెహ్రూ రిపోర్టు సంస్థా నముల విషయమున సూచించిన ఏర్పాటును ఆమోదించవలయునని, ఎలెలుగారు సంస్థానా ధీశులను ఎచ్చరించుచున్నారు. సంస్థానప్రజలస్వరే పాలనాభిలాషను నిరోధించుటవలన, లాభముకన్న నష్ట మధికముగ గల్గును. బ్రిటిషు హిందూదేశము స్వపరిపాలనము గాంచ బ్రయత్నించుచున్నపుడు, సంస్థానములు నిరంకుశముగ పరిపాలింప వీలుండదు.

విదేశవార్తలు

“ఇండియన్ సోవియటు రిపబ్లిక్” ప్రభుత్వము

[రీము వర్షియ]

లండన్, మార్చి 30:—మొన్న ప్రతికా విలేజ్, రీగానుండి ఇట్లు తెలుపుచున్నారు. అంతర్జాతీయ కమ్యూనిస్టులు ఇండియా గానూ సోవియటు రిపబ్లిక్ ప్రభుత్వమును స్థాపించుటకు భారతీయులను సహాయము చేయవలెనని ప్రతిపాదనను కార్యకర్తలను అధిపతీ ప్రజలను గోరుచున్నారు. భారతదేశములో నిష్కపోక్షమునను మంచి నాయకులు గావలెను. ఈజాతీయ గానూ, ప్రతిపక్షాలను తీసివేయవలెను. ఇండియా సోవియటు ప్రభుత్వము, వైద్య విప్లవమును, బ్రటిష్ డొమినియను నుండి విడిపోవుటను త్వరితగతిన ప్రయత్నించుచున్నట్లుల మాజీ కమ్యూనిస్టు కార్యనిర్వాహక వర్గమువారు తెలుపుచున్నట్లు తెలియుచున్నది.

బ్రిటిష్ ఇండియా ప్రభుత్వమును అంత్య మొందించుటకు భారత జనసామన్యము తిరుగుబడి నాయకులు నాయకత్వమును వారి నిర్బంధములను త్రోసివేయుచున్నారని ప్రవాద ప్రకటనలు వచ్చినవి.

వంతెన తిరుగుబడుట

డెహ్రాడూన్ బార్నార్డు క్యాపిల్ దగ్గర తేలెడువంతెన ఛార్జింగులపై 20 మందికి గాయములు తగిలెను. పుట్టుబాటు ఆటకు పాల్గొనినవారిలో 40 మంది వంతెనపై కెక్కుచుండగా తీగ తగిలెనని వంతెన తిరుగుబడి, ప్రయాణికులు నదిలో 22 అడుగులు క్రిందకు పడిరి.

ఈమధ్య గతిన పాగమంచుచే బ్రూనిస్వేనియా యను నౌక బంధరాయి తగిలి కన్నముపడి మునిగిపోవుటకు సిద్ధమైనది. కాని కప్తానువైపుననుచు గండము తప్పినది.

స్ట్రాస్ బుర్గ్ పైనిక గవర్నరు గౌరవరసేనాని యుద్ధములో బిహార్ ప్రముఖ గోల్డ్ మెడలు 900 ప్రాత శ్రాంతి పైనికులతో లండనులో పైనికసమాధిని జూచుటకు పోవుచున్నారు.

రెవెన్యూ ఎఫ్. బి. మేయరుగారు 81 ఏట చనిపోయిరి. ఇతడు 50 గ్రంథములను వ్రాసిరి. ఆస్ట్రేలియా, ఇండియా, డక్షిణ ఆఫ్రికా, చీనా, జపాను, అమెరికాఖండములలో మరల ప్రచారమును సత్వము.

1915 లో ఈస్టరు విప్లవములో పాల్గొన్న సిన్ ఫీనరుల ప్రార్థనలను ఉత్తర జర్మన్లు ప్రభుత్వమువారు ఆపుతేసిరి. దీని నలు చిక్కు లేర్పడునని భయపడుచున్నారు.

లండనునుండి ఇండియాకు ఇంపీరియలు వైమానిక ప్రచారము ప్రారంభమైనది. 30 తేదీ యుద్ధయము 10 గంటలకు పయనమైనది.

లండనులో సరే ప్రాంతములందు అగ్ని జ్వాలలు ప్రజ్వరిల్లి లండను నంతను వ్యాపించుచున్నవి.

బరక్ హోం ప్రధుని కలిసికొనుటకు ఆతని భార్య పార్టు సెడుకు బయలుదేరెను.

లిచెనకా గారిని శిరచ్ఛేదన తేసిరన్నమాట ప్రత్యుని నా జాతీయ ప్రభుత్వమువారు తెలుపుచున్నారు.

కెల్గాను బిడంబడికను ప్రెంచి నెనులు ప్రసవరచెను.

గజ్జికీ తెలము

ఈ తెలమును బాలగి పూలు కాచిన దీద, గజ్జికీ, పొం మొదలగునవి నడిచును. తక్కువ తగిలెను. అమ్మ తాంబూలం కీదో, బాంకాయ - మతరా

మదరాసు రాష్ట్రీయ వర్ణాశ్రమధర్మసభ

తాకికసభ

తీర్మానములు

మదరాసు రాష్ట్రీయ వర్ణాశ్రమధర్మసభాసంఘమున తాకికసభగాడ జరిగెను. ఈసభ గత శుక్రవారము మొదలు ఆదివారమువరకు జరిగెను. సభలో గావించబడిన తీర్మానము లీ క్రింద పొందుపరచబడెను.

భారతదేశకార్యదర్శికి వివాహపట్టమును గూర్చి యాదేశ ప్రజల ప్రతిపాదనాప్రాయమును తెలుపుటకు తగిన చర్య గైకొనవలసినదిగా యాశ్రమధర్మసభ టి. ఆర్. రామచంద్రయ్యగారు, టి. ఎం. కృష్ణస్వామియ్యగారు, కె. బాలసుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు, వి. టి. రామస్వామియ్యగారు, యు. పి. కృష్ణమాచార్య గార్లు సభ్యులుగా గలయొక సంఘమును నియమించుచున్నారు.

ఇట్లుపైని శాసనసభలకు అభ్యర్థులుగానిలుచువారు సాంఘికమత విషయములలో జోక్యము కలుగజేసికొని వానివిషయమున శాసనములను గావింప దలపెట్టుచుని వాగ్దానము గావించవలెనని యాశ్రమధర్మసభ తీర్మానించుచున్నారు.

అతిబాల్యవివాహపు బిల్లు, గర్భాధాన వయోనిర్ణయ బిల్లులను గూర్చి మద్రాసు రాజధానినుండి ఎమ్మె కోనబడిన భారతశాసనసభాప్రతినిధులు తమ అసమ్మతిని తెలుపవలెనని కోరుచున్నారు.

అతిబాల్యవివాహములను, రజస్వలసంతకము శీఘ్రమే గర్భాధానములు గావించుటవలన కలుగుచున్న అనర్థములని చెప్పబడుచున్నవి. వీనివలన కలుగుటలేదనియు అట్టియనర్థములు త్వరగావధింపవలెనని ప్రజలు కోరుచున్నారు. త్రాగుడుమున్నగు దుర్భాషములవలన కలుగుచున్నవి యాశ్రమధర్మసభ ప్రాయశ్చయము చున్నారు.

భారతజాతీయ కాంగ్రెసుగాని అసంస్థమైనదిగాను గురమిటిగాని సాంఘిక మతవిషయములందుగాని ఎట్టితీర్మానములను గావించుట కధికారములేదని యాశ్రమధర్మసభ నిర్ణయించుచు, ఇటీవల కాంగ్రెసు వర్కింగు గురమిటివారితో శారదాబిల్లునుగూర్చి గావించబడిన తీర్మానము నీసభవారు ఖండించుచున్నారు.

గర్భాధాన వయోనిర్ణయసంఘమునం దీ సభవారికి విశ్వాసములేదనియు, అసంఘసభ్యులు ప్రజాభిప్రాయములను తెలుపజాలనియు నీ సభవారు రభిప్రాయపడుచున్నారు.

వర్ణాశ్రమధర్మసభ

మద్రాసు రాష్ట్రీయ వర్ణాశ్రమధర్మసభ సోదానిని సెలకొల్పి, తొలకాలలోను జిల్లాలలోను శాఖల శేర్షద్రుట కీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

మతాధిపతులను, పంచాంగసన్నిధులను యీ సభయందభిమానముంచి తగిన సాహాయ్యమును చేయవలెనని యీ సభవారు కోరుచున్నారు.

మద్రాసు సనాతన ధర్మప్రచారకసభవారు యీ సభలో చేరి రాజధానియందంతటను ప్రచారమును సలుపవలెనని యీ సభవారు కోరుచున్నారు.

వేదశాస్త్రాబ్జివిని సభావిధానము ననుసరించి యొకసంస్కృత విశ్వవిద్యాలయమును సెలకొల్పవలెనని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

ఆంగ్ల విద్యాశాలలందును, కళాశాలలందును యువకులు విద్యాభ్యాసమును గావించుచు మన పూర్వచారములను వీడుచున్నారు గావున కొన్ని పాఠశాలలపైని కళాశాలలపైని అధికారమును పొందిగాని మాత్రమే విద్యాసంస్థల శేర్షద్రుచిగాని మనపూర్వచారపద్ధతులను విద్యార్థులకు చిహ్నపవలెనని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

వైతీర్మానముల ననుబంధం జెట్టుటకు మతాధిపతులు, జమిందారులు, మిరాశీదారులు, వర్తకులు, మున్నగువారు ధన సాహాయ్యమును చేయవలెనని యీ సభవారు కోరుచున్నారు.

7 వ హిందూమహాసభవారు పూర్వచారపరాయణులయభిప్రాయములకు వ్యతిరేకముగా తీర్మానములను గావించుచుండుటచేత వారి తీర్మానముల నీసభవారు ఖండించుచున్నారు.

విదప అధ్యక్షుని అంత్యవచనములతో సభ జయప్రదముగా ముగిసెను.

భాషాసనసభ

ప్రజారక్షణకు నిలుపుజేయు గోరుట

అధ్యక్షమాచనగూర్చి

ప్రభుత్వము యోచించుచు

ఢిల్లీ, ఏప్రిల్ 1వ తేదీ శాసనసభలో. సేషు అధ్యక్షులగు గౌ. వి. జె. హారు ప్రజారక్షణపట్టుపై చర్చ మొరటు కేసులవిచారణయందువరకును లేదా, కేసులు ఉపసంహరింపబడు వరకుయిదావేయవలెనని సూచించుచు ఒక ప్రకటన గావించిరి. సభలో చర్చించునపుడు విచారణలోనున్న కేసులగుర్చిబట్టింపక తప్పదు గాన యిట్లు సూచించితి మనిరి.

గౌరవనీయులు సోగారు ముందుగా కార్మికతగవుల పట్టును చర్చప్రారంభించునీకరించిరి. ఈ లోపుగ అధ్యక్షుని సూచనగూర్చి ప్రజువారితో సంప్రతించెదమనిరి. కాని ప్రభుత్వమువారి అభిప్రాయములుండునో చెప్పజాలమనిరి. చర్చ యొకను యెక్కువలను వాయిదావేసినచో ప్రజాశాంతికి భంగము కలుగుననిరి.

పట్టుగారు ప్రభువారి నిర్ణయ మెరింగినవెదకు తాను యాలింగు జెప్పెద మని (అ. ప్రె.)

విశాఖపట్నము

జిల్లా కార్యనిర్వహణసభ

విశాఖపట్నము జిల్లాకార్యనిర్వహణసభకార్యదర్శి టి. విశ్వనాథంగారు యీనెల 1 దీని యిట్లు ప్రాయముచున్నారు. ఈజిల్లాకార్యనిర్వహణసభ ఇదే ప్రకటింపబడినట్లు 31-3-29 తేదీని జరుగుటలేదు. దీనికార్యము మాడుతొలకాసంఘముల వారు మాత్రమే హాజరైరి కాక ఈజిల్లాకార్యనిర్వహణసభ విశాఖపట్నమునందు కార్యకార్యాలయమున ఈనెల 10 తేదీని జరుపబడును. సభ్యులగున హాజరు కావలెనని కోరుచున్నారు. కార్యనిర్వాహకులన్నిక, మహాకునిశ్రీకృష్ణులను గూర్చి చర్చించబడును.

చిత్తూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఛాయాపట బహిర్గతము

మార్చి 31:—నిన్నటిదినము చిత్తూరు పట్టణమునందు చెన్నపురి ప్రభుత్వసభ్యుల రాకచే గలిగిన ఘోషముదానంద సందోహముచే కలకల లాడుచుండెను. డాక్టర్ గుబ్బారాయణుగారు బోర్డు ఉన్నత పాఠశాలలో శ్రీరాధాబహదూరు మని సామీనాయకుగారి ఛాయాచిత్రమును బహిర్గత మొనరించిరి. జిల్లాబోర్డువారిచే నావ్యోగింపబడి శ్రీ ఉన్నాకా, కృష్ణను నాయకుగార్లు వరుసగా శ్రీమనిసామీనాయకుగారి యొక్కయు, కీ. శే. పానుగల్లు రాజాగారియొక్కయు ఛాయాపటములను బహిర్గత మొనరించిరి. స్వాగతములను విందులును విశేషముగ జరిగెను. పలువురు శాసనసభాసభ్యులును, భారత శాసనసభా సభ్యులును, జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులును బహిర్గతతో త్వరమునకు దయచేసియుండిరి.

తిక్కనజయంతి మహోత్సవము: విభవ

నెల్లూరు ప్రాగెసివ్ యూనియన్ యాజమాన్యమున పొల్లన బహుళ ద్వారా శివసరమునాడు (తే 6-4-29 ది) సాయంకాలము 5-30 ఘంటలకు శ్రీ సెంటుగిరి రాజాగారి కళాశాల భవనమున తిక్కన జయంత్యుత్సవము జరుపబడును.

మద్రాసు విశ్వకళా సంస్థలో బ్రధానాంధ్రపండితులగు మ. రా. శ్రీ కోరాడ రామకృష్ణయ్య, యమ్. ఏ. గారు “తిక్కన కవిత్వము- హృదయము” అను విషయమును గురించి యుపన్యసింతురు. మ. రా. రా. శ్రీ దేశోద్ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు అగ్రాసనాధిపత్యము వహింపదయతో సంగీరించిరి.

ఈ సమావేశముననే యేతద్దపాంగములగు వ్యాసరచన, అప్పగింత పోటీపరిక్షలలో బ్రథముంగ నుత్తీర్ణు లగువారికి స్వర్ణపతకములు, బహుమతులును బహిష్టము. ఎల్లరు విచ్చేయబ్రారితులు.

కేసరీ సువర్ణపతకమును పురురీ కమలావతిదేవి (రాజమండ్రి) గారికిని యూనియన్ సువర్ణపతకమును సి. వి. ఎల్ నరసింహారావుగారికిని బహుమాన మెసగబడును.

యజ్ఞమూర్తి పాపయ్య

గుట్టం వెంకటసుబ్బరామయ్య కార్యదర్శులు.

ప్ర.వా.స. ఇట్లు,
1—1—29 కిష్కలాల్ గిర్ ధార్మలాల్.

అఖిలభారత హిందూమహాసభ

సూరతులో రామానందభట్టిగారి అధ్యక్షతన సమావేశ మగుట

నిన్ను జాతీయధర్మమునకును సంఘటనమునకును సభవా రామోదము జూపుట

సూరతు, మార్చి 30:—అఖిలభారత హిందూమహాసభ యొక్క పరిశ్రమలకు సమావేశము అత్యంత సామాన్యమైన ప్రత్యేకముగా నిర్వహించబడిన పరిశ్రమలలో సమావేశమయ్యెను. హిందూమహాసభలకు లగు భద్రతలను శివాశివమహారాజు, రాజా ప్రతాపసింహుడు, లాలాబహదూర్, రవీంద్రనాథ్ ఠాగూరు, స్వామి శ్రీధరానంద, బాలగంగాధరతిలక్ మొదలగువారి ఛాయాపటములును, పెద్ద అట్టలమీద వ్రాయబడిన మహానాక్యములును సభలో ప్రదర్శించబడెను. దేశములో నన్ని భాగములనుండి వచ్చిన ప్రతినిధి క్రేతకబృందములు సభ నలంకరించిరి. మహాసభాధ్యక్షుడు డా॥ శ్రీయుత రామానందభట్టిగారు 5-15 కు చచ్చిరి. ఈ తాస్మానంతులను కార్యదీక్షాపరులు నను విచ్చిగింపబడినందున, వారి యగ్రభాగమున ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులను వారిని సాదరముగా సభకు గొనివచ్చిరి. అధ్యక్షుడు సభాధ్యక్షమును ప్రవేశించుచుండగా ‘నందేంద్రము’ ‘వైదికధర్మమునకు జయము గాక! అను కేకలు మిన్నముట్టెను.

సభకువచ్చిన ప్రముఖులు

సభకువచ్చిన ప్రముఖులలో డాక్టరు మాంజీ, డాక్టరు చెయిల్ రామ్, స్వామి చిదానంద, పండిత రాధాకాంతమాల వ్యా, భాయి పరమానంద, డాక్టరు సునీతిభట్టి, పద్మరాజ్ జెయిల్, డాక్టరు సనరామమన్నగారు రుండిరి. మరియు, గుజరాతు హిందూ మహాసభా నాయకులలో ఎమ్. కే. డిక్షి, కులుగారు, రావుబహదూర్ భీమాబాయి నాయక్, రావు సాహెబ్ దాదాభాయి, మునముకదామగార లుండిరి.

స్వాగతకోసమైనవి

ఘాట్టరస్త్రిలు కలకత్తానుండి సాగిన స్వాగతగీతములతో సభాకార్యక్రమము ప్రారంభమయ్యెను. ఆనంతరము ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుడు డా॥ యస్. యమ్. రెయిజీగారు వేదికపైకెక్కి ఆంగ్ల భాషయందు స్వాగతోపన్యాసమును జరిపిరి. హిందీలో మాట్లాడు డా॥ వాక్యములు సభికులనుండి వెకలెనుగాని మును ముక్తామగారు సమస్యలను కారితీయలగా కొనసాగిరి. అధ్యక్షుడోపన్యాసమును రెయిజీగారి భాషములను వెలిబుచ్చిరి.

12 వ హిందూమహాసభకు అధ్యక్షునిగా నెన్నుకొని నందులకు చాల కృతజ్ఞుడను. సూరతుపట్టణము చరిత్రలో చాల ప్రసిద్ధిగాంచినది. హిందూమహాసభలకు శ్రీ భద్రతల శివాశివగారి సామ్రాజ్యమున కీనగము కేంద్రస్థానమై యా మహామహునికి అన్ని విధముల తోడ్పడినది. 1907 సంవత్సరమున యీ సంగరమున జరిగిన భారతజాతీయ మహాసభలో చీలికయ్యేదని భారతజాతీయతకు జయమును మితవాచనపద్యములను ఆవజయమును గల్గినది. ఇట్టిచరిత్రాత్మక మను మహాసభలకు సమావేశమైన హిందూమహాసభ మరల చరిత్రాత్మకమను సవయగమును ప్రారంభించుగాక యని కోరుచున్నాను.

సంఘటనోద్ద్యమము

హిందూధర్మమునకు నేపథ్యమువారే యీ సంఘమున సభ్యులుగా నుండవలయు. హిందూధర్మము నలంబించు శాఖలన్నిటియందును సంఘటనోద్ద్యమమును వ్యాపింపజేయుట మిక్కిలి కష్టమగుకార్యము. కాని దేశములో హిందువులందరును హిందూమహాసభ వైతన సత్యము కలిగి భారతీయులందరకు నుపయోగకారియగు నట్లు చేయుదుమగాక యని నేను కోరుచున్నాను. యద్యదను యమున జర్మనీదేశములో ప్రతిష్ఠాపన అట్టులే యొనరించెను.

హిందువులు సాంఘికపక్షపాతులు కారు

హిందువులు సాంఘికపక్షపాతు లెన్నటికిని కారు. వారు నిజమున జాతీయవాదులు. సాంఘికోద్ద్యమమునకు వారు ప్రబల శత్రువులు. భిలాఫతు ఉద్యమమున హిందువులందరు మహమ్మదీయులకు సాయముజేసిరి. నేను సూరతు భిలాఫతు కమిటీకి అధ్యక్షుడనుగా నెన్నుకొనబడితిని. ఇంతవరకు ఒక్క హిందువుడైనను “నేను మొదట హిందు సంఘాభిమానిని తరువాత భారతదేశాభిమానిని” అని చెప్పలేదు. మహమ్మదీయ నాయకులలో ననేకులు ‘నేను మొదట మహమ్మదీయాభిమానిని, తరువాత నే దేశాభిమానిని’ అని చెప్పుచుండిరి. స్వసంఘసేవయు, స్వచురసేవయు, దేశక్షేమభంగకర మెట్లగునో నాకు తెలియుటలేదు. మనజాతిని, మన నాగరికతను, మన విజ్ఞానమును, మన మతమును రక్షించుకొనుట జాతీయతయే గదా!

కాంగ్రెస్ వారి లొంగుబాటు

జాతీయసంఘ యని చెప్పుకొను కాంగ్రెస్ మహాసభ మహమ్మదీయుల సాంఘికములను కోర్కెలను లొంగి జాతీయ

తమ భంగము కలుగునట్లు ప్రవర్తించుచున్నది. వికమత్యము కుదుర్చుటకై కాంగ్రెస్ మహాసభ యిట్లు చేయుచున్నదని చెప్పుచున్నాను. కాని యీ వికమత్యము నవీన మితవాదిసోదరులను తప్ప అనగా సాంఘికపక్షపాతులనుతప్ప మరెవ్వరిని సంతోషపెట్టదు. హిందూసభయన్నో సత్యమున జాతీయసంఘ. భారతజాతీయ మహాసభ మహమ్మదీయులకులొంగి జాతీయక్షేమమునకు న్యతిరేకములగు కార్యములను చేయునప్పుడు దానిని సరియైనమార్గములలో పెట్టుట కిది యత్యవసరమగు సంస్థ. జాతీయక్షేమమును కోరక స్వసంఘక్షేమమునుకోరు మహమ్మదీయులకు మనము లొంగుండుముగాక! తాత్కాలిక ముగా నిందుచేట న మనము కొంద రయిట్లుమైనను మనము లెక్కజేయరాదు.

అధ్యక్షుకోసమైనవి

భాయిపరమానందగారు అధ్యక్షులమునలంకరించవలసివడిగా శ్రీయుత రామానందభట్టిగారిని కోరుచు వారి సుగణములను నిగంత విక్రాంతకీర్తిప్రభావమును స్వధర్మపరాయణత్వమును నుగ్గడించి వంగదేశమునందు ప్రఖ్యాతపురుషు లగు రవీంద్రునితోడను జగదీశచంద్రబోసుతోడను సరిపోల్చవలినవా డని సాగిరి.

అధ్యక్షుకోసమైనవి

హిందూమహాసభాదేశములను హిందూప్రజ లెల్లు నెరవేర్చుగలలో రామానంద భట్టిగారు వివరించిరి. హిందువులు మొదటనుండియు యితర మతస్థులను తమలోనికి చేర్చుకొనుచుండి రనియు, వారు వెళ్లి హిందూమతమును వ్యాపింపజేసినవోట్ల యింకను ప్రజలు ఆర్యధర్మానలంబకులుగా నున్నారనియు వారు చెప్పిరి. జానా, సుమత్రా మొదలగుదీవులలో భారత కళ, ఆచారవ్యవహారములు యింకను వాడుకలో నున్నవి. ప్రజలు మహమ్మదీయ మతావలంబు లైనను, వారిచేర్చు హిందూనాచుములే. రామాయణము మొదలగు గ్రంథములను వారు పఠించుచుందురు. ఇదివరకు హిందూమతము యితరులను చేర్చుకొనుమతము కాకపోయినను యిప్పుడు కాలానుసరణముగా నట్టి పద్ధతుల నలంబించుట యుక్తము. క్రొత్త పరిస్థితుల కర్పణపద్ధతుల క్రొత్తపద్ధతుల నవలంబించుటలో తప్పేమి యులేదు. హిందూమతములో మహమ్మదీయ మతమునందువలె సాంఘికసమత్యముండవలెనని శ్రీ భట్టిగారు కోరిరి. వర్ణవ్యవస్థ యంతరించవలెనని గూడ వారు చెప్పిరి.

నిన్ను జాతులు

నిన్ను జాతు లని పిలువబడుచున్నవారిని సాంఘికముగ ను రాజకీయముగను విద్యయందును ఆర్థికముగను అభివృద్ధిపరచవలెనని రామానందుడు కోరెను.

హిందువులు తగ్గుచుండుట

దేశములో హిందువులసంఖ్య తగ్గుచున్నదని నిరూపించి యీసంఖ్యతగ్గుటకు నిన్ను జాతులలో సాంఘికభేదములను రద్దు చేయవలెననియు సాగువులు మరల వివాహమాడి సంతానమును కనవలెననియు వర్ణాంతరవివాహములు వృద్ధికావలెననియు వారు చెప్పిరి.

పైనికెక్కితము

హిందువుల హక్కులను రక్షించుకొనుటకు మార్గములను జెల్పుచు నేనలోనికి భారతీయులను చేర్చుకొనుపద్ధతిని వివరించెను. భాగవదేశములోని సైన్యమునకు భారత సంస్థానములనుండియు, సరిహద్దురాష్ట్రములయందలి మహమ్మదీయులనుండియు, సిఫాయీలు చేర్చుకొనబడుచున్నార. అందువలన హిందువులకు మహమ్మదీయులు చాల హెచ్చుగా నుండుట తటస్థించినది. అన్ని రాష్ట్రములలోను, ప్రజలను నేనలోనికి చేర్చుకొనుటకు హిందువులు ప్రయత్నములు సలుపవలెను. హిందూయమచలకును, జాతికలకును, ఆయుధముల నుపయోగించుట, స్వయంరక్షణ చేసికొనుట నేర్పబడవలెను.

హిందూమహమ్మదీయసమన్వయము

మహమ్మదీయులు నెహ్రూ నివేదిక నామోదించక పోయినయెడల భారతదేశములో నెచ్చటను స్థానములను ప్రత్యేకింపుటకు హిందువు లావ్యకొనరాదనియు, ప్రతివోటు నియోజకవర్గములు సమష్టిగానే యుండుటకు వారు ప్రయత్నములు సలుపవలెననియు వారు చెప్పిరి. హిందువులు అధిక సంఖ్యాకులుగా నున్న మాత్రమునను ఒడంబడికలు చేసికొని సంతమాత్రమునను హిందువులకు సరియగు రక్షణ ముండజాలదని వారు చెప్పిరి. ముందుతరములవారిని బంధించు ఒడంబడికలను నేనిని యీతరమువారు చేసికొనరాదు. జాతుల యోగక్షేమములు, వారి సుగణ గణములవివాదను, మనోదార్థ్యమువివాదను, శక్తిసామర్థ్యములవివాదను, నిశ్చలత్వమువివాదను, త్యాగము

వివాదను ఆధారపడియుండునుగాన హిందువు లిగుణము లలరదురు కొని వృద్ధినింధి భారతజాతిని రూపుమానుకుండజేసి, అఖండమగు భారత విజ్ఞానమును నిగిరింపజేయవలెనని అధ్యక్షుడు నుడివెను.

తీర్మానములు

(1, 2) పాంచాలకేసరి లాలా లజపతిరాయల చరణమునకును, పురుషోత్తమసాగారి సురక్షమునకును సభావారి వివాదమును వెలిబుచ్చుచు అధ్యక్షుడు స్వయముగా తీర్మానమును ప్రతిపాదించెను. మరియు లాలాజీగారిచేర హిందూసేవాసక్తు మనుషేర నొకస్మారకసంఘము నేర్పాటుకావించి ఆ మహాసభాపునియాలయములను కొనసాగించవలెనని తీర్మానము కోరెను.

(3) హిందూసంఘటనోద్ద్యమమును విస్తరింపజేయుటకు ప్రతి హైందవుడును పూనుకొనవలెననియు, ప్రతిగ్రామమునందును పట్టణమునందును హిందూసభల నేర్పాటు గావించవలెననియు మూడవ తీర్మానము కోరెను.

(4) రావుబహదూర్ భీమాభాయి నాయక్ గారు నాలుగవ తీర్మానము నుపపాదించిరి. ఈ తీర్మానము ఆస్పత్రితా నివారణయొక్క ప్రాముఖ్యమును చెల్పుచున్నది. మరియు, ప్రభుత్వ పాఠశాలకును, బావులకును, సభలకును, దేవాలయములకును అస్పత్రిలను రానిచ్చి, ఆస్పత్రిలను చాతుర్యవ్యయతోబాటు సమాన హక్కుల నియంత్రణనీ తీర్మానము కోరెను. మరియు ని ము జాతులను స్థానిక సస్య పరిపాలనా సంస్థలకును, రాష్ట్రీయ శాసనసభలకును భారత శాసనసభకును నియోజించుట ప్రమాదకరమనియు నిన్ను జాతుల ఆత్మగౌరవమునకు లోబనియు చాతుర్యవ్యయము నకును అస్పత్రిలకును అనవసర విభేదములను కల్పించుననియు సభవారు అభిప్రాయపడిరి. తీర్మాన మేకగ్రీవముగా నామోదించబడెను.

(5) వ్యాయామ శిక్ష

హిందూ యువకులకు వ్యాయామమందిరముల యేర్పాటు గావించి, శారీరకశిక్ష నొసంగవలెననియు, మిలిటరీ డ్రెస్సు, తుపాకి నుపయోగించుట మొదలగు కళలయందు వారికి శిక్ష గరపవలెననియు, దేశీయవ్యాయామములయందు బాలురను తర్ఫీదు చేయవలెననియు తీర్మానము కోరెను. ఈసాగనములచే దినదినము షీగమునచున్న హిందూజాతిని రక్షించవలెనని తీర్మానము కోరెను. తీర్మాన మేకగ్రీవముగా నంగీరించబడెను.

డాక్టరు శర్మనందగారు

నేడు 2-4-29 చెన్నపురినుండి బెజవాడ కేనుచున్నాడు. బెజవాడనుండి సికంద్రాబాదుకు 7 తేదికి ఉదయము మొయిలు లో శేరెదరు. 7 తేది లగాయితు సికంద్రాబాదులో అత్యధ్యుత్తమగు తన దివ్యవృష్టితో భూతనర్తమాన, భావపరిసేఖులను జెలుపుటకు ప్రారంభించెదరు. సికంద్రాబాదులో క్లాకుటరు పీఠిలో పాములపాటి హనుమంతరావుగారి గృహమున డాక్టరు శర్మానందగారు దిగెదరు.

చిలుకూరి నారాయణరావు ఎమ్. ఏ. ఎల్. టి. గారి

గ్రంథములు

1. కురాను పరీష్ (తెనుగు)	4 0 0
2. అశోక చక్రవర్తి ధర్మశాసనములు (మూలము సంస్కృతము, తెనుగు, ఉపోద్ఘాతము)	2 0 0
3. సంస్కృత లోకోత్పలు (1800] తెనుగు వివరణముతో	1 0 0
4. ప్రాచీన హైందవ ప్రజాస్వామి ప్రభుత్వము	0 12 0
5. ఉపనిషత్తులు (ఈశ, కేన, కఠ, ఐతరేయ) చక్కని తెనుగు పద్యములు	0 6 0

వంయువారు :— సాధనబుక్కు డిపో, అనంతపురము

Artificial
Neo-Diamond.
“నియో డైమండ్స్”
నీమకములమునకు నమానమైనవి. డైమండునకు బదులు విడిరాళ్లు కారట్ 1 కి రు 4, మొదలు రు. 10 వరకు. కేటలాగుకు వ్రాయుడు:—
Neo-Diamond Co.,
245, Sowcarpet, Madras.

స్టేటుకౌన్సిలు సభ

ఆర్థిక చట్టము ఆమోదించబడినది
 ఢిల్లీ, మార్చి 30:— స్టేటుకౌన్సిలు సభలో శ్రీ శ్రీ ఆర్థిక చట్టము (యాంపండ్స్ ట్రేజరీ ఆంపండ్స్ ఆంపండ్స్ కౌన్సిలు) తొలిసారిగా చదివిన పిదప ఆమోదించబడినది. ఖజానాశాఖాధ్యక్షుడు యాచట్టమును పఠనానికి యామోదమునకై ప్రతిపాదించుచు నిట్లు చెప్పెను. ఈ ఆంపండ్స్ లెక్కలు మార్చి 31 తేదీ నాటికి ఆమోదించబడి కాపనరూపముగా ఆమోదానికి రాని యెడల గవర్నరు మొట్టమొదట శిక్షలను పనులుచేయు ఆధికారమును కోల్పోవలసివచ్చును. ఆ సెంటిమెంట్లలో యీ ఆర్థిక చట్టమును గుర్తించిన చట్టవల్ల కాలవిడంబడము చాలవరకైనది. ఆ సెంటిమెంట్లలో ఆంపండ్స్ లెక్కలు వ్యవహారాధికారియే యాచట్టమును పాఠించును. కనుక శ్రీ శ్రీ యీ స్టేటుకౌన్సిలునందు యాచట్టమును ఆమోదించబడినది.

సై. నాన్న పెక్కిరిగారి పదవ చట్టమును యధావిధిగా మూడవసారి పఠనానికి ప్రతిపాదించిరి.
 శారాయణ ప్రసాదుగారు లేచి, పరిశీలనకు యొక్క ఆవిశ్కరమును ఖండించి చెప్పిరి.
 అంతట సై. నాన్న పెక్కిరిగారిచే నుకపాదించబడిన చట్టము ఆమోదించబడినది.
 సై. నాన్న పెక్కిరిగారు బోర్డుగారు తన ఆధికారమునందీ విరమించుకొంటున్నారని శారాయణ ప్రసాదుగారు బోర్డు నుండి నమరించిరి.

స్టేటుకౌన్సిలు సభ తిరిగి ఎల్లదుజులగునో : శ్రీ శ్రీ యీ శాసనసభ చేయబడినదియు ముమ్మందు తెలియజేయబడుననియు పాబ్లికల్గా పఠనానికి ప్రకటించిరి. (ఫ్రీ (2))

నైజాముగారు-మైసూరులో పర్యటనము

వీరపర్యటనము శరీరాలనానంబుధ మైన వ్యవహారము కాదు
 బెంగళూరు, మార్చి 31:— మైసూరుగారు మూడుగారన నైజాముగారు కౌన్సిలు మొదలుమొదటిసారి 9-40 గంటల వరకు బెంగళూరు విశ్వవిద్యాలయమున మైసూరుగారును మీర్జా ఇస్మాయిలుగారును, వీరికి స్వాగత మొసంగిరి. మైసూరు మీద మహారాజు వారి రాజమండలమునకు వెళ్లిరి. నైజాముగారి కుమార్తెలును, కుమారులును, ప్రత్యేకపు మైసూరులపై వీరి వెంట వెళ్లిరి.

నైజాముగారు బెంగళూరులో ఉదయించుచు మైసూరుకు వెళ్లిరి. వీరి వెళ్లి ఆరు రోజులలోనే బాంబేకు చేరిరి. నైజాముగారి ప్రధానమంత్రియగు సర్ కె. ఎ. నరసింహారావుగారు సాయంకాలము బెంగళూరు విశ్వవిద్యాలయమున (ప్రెస్)

సువర్ణసుందరసము సర్వసేవామేహములకు సంబంధించి

ఎటువంటి వివాదములను గుర్తునకు. ఇక త్వరితమున ఆనవసరం. నో. కట్టలు మొదలైన దుర్గమములు లేవు. ఆనవసరము వాటి మొదలుమొదటిసారి. 60 ఏండ్లు వైద్యమున ఆనవసరముగల శ్రీ శ్రీ వైద్యులకు మందరకామ్రీగారిచే కనిపెట్టబడినది. వాడు విధము ముందు పంపించును.

4 నెల 50 మాత్రము 5-0-0.
 ఆర్థిక సాయనశాల, ముక్త్యాల (కృష్ణా.)

మదన కామేశ్వరి లేహ్యము 2

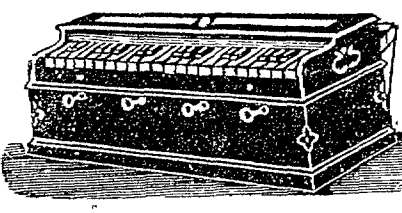
బలహీనులకు ౨ లక్షలకు — మేహము, నిక్కాక, నిప్పుత్రువ, కుక్కనవ్వు, అతిమూత్రము మొదలగు వాటిని వారింది మంది బలహీను, వీర్యవృద్ధి, పంభోగశక్తి, పంభోగమును గలిగించును 2 డబ్బీలు కాదు. 20 రులను 1-4-0

పాలనగారి లేహ్యము — కృష్ణమయినది, సవామేహము, మేహపాదము, పచ్చిము, యాతరచర్మగములు కీర్తనములు, మొదలగు వాటిని వారింది 4 డబ్బీలు కాదు 20 రుల డబ్బీలు. 1-4-0 ర. పి. ఖర్చులు పెరు.

పి. సి. పి. అండుకోత, యాతరచర్మము, తేలికపె-నెలలుబిల్లా

10 సం॥ రములు పూచీగల కలకత్తా మోహన్ (ప్లాట్ హార్నియములు)

ధర రు 20 నుండి రు 100 వరకు గలదు.

మిక్సింగ్ మేషిన్లను, డిక్టికేటరును, కార్పొరేట్ పనిచేయు నట్టియు, మనోహరమైన గాదము గలిగిన చరిత్రను అసలే మోహన్ ప్లాట్ హార్నియములు, కంగ్రెసు కేంద్రము కావలసిన యెల్ల 10 సం॥ రముల హార్నియములు, మా వద్ద ఉన్నవి. వివరములకు అర్హులైన వారికి సమాఖ్య సంఘము మా క్యాబిలెట్లకు పంపించును.

పత్ర ని హార్నియం కంపెనీ,

కలకత్తా హార్నియం వ్యాపారస్థులు, నెం 411, టంగశాలపేథి, మద్రాసు.

మా త్ర కో శ వ్యాధులు - ఒక కొత్త చికిత్స URESOL (యూరిసోల్)

లను ఔషధమును వాడుటచే లక్ష్యక నిజముగా కుదురును
 9 మొదలు 12 కాపీలన్న ఉపయోగించిన చాలును
 అన్ని దుందుల పావులందు, యిరర దుకాణములందు విక్రయమునకు వోరకును.
 ప్రాప్తికము కావలసినవారు ఈ దిగువ విభాగమునకు వ్రాయవలెను.

To be had of a Wholesale Chemist, T. HARI 145 Broadway Madras

మితవ్యయము

సౌఖ్యము నిరపాయము
 అన్నియు వలసినంతవరకు గుడ్రిచ్ నందు కలవు

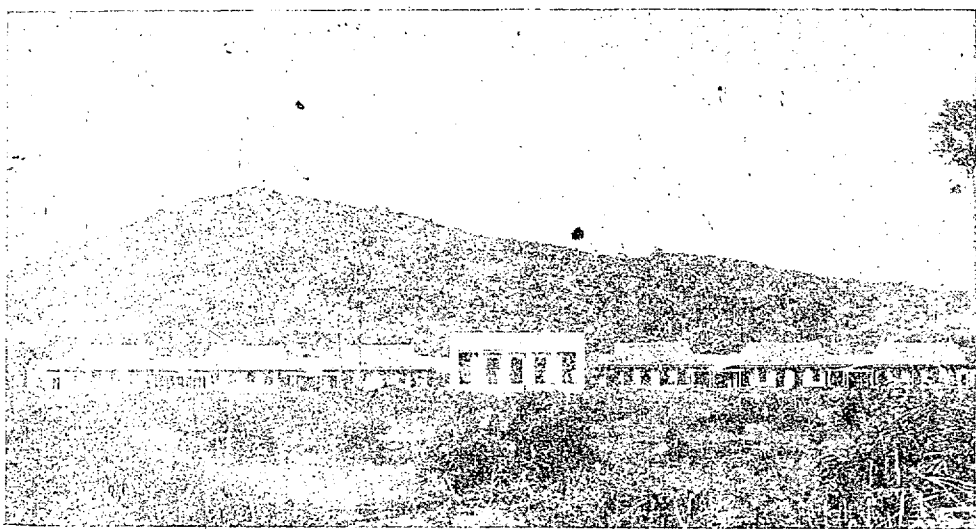
రబ్బరు తయారీవర్కులలో గత 58 సంవత్సరముల నుండి నిలుకడగలిగినయున్న గుడ్రిచ్ వాటర్ క్యూర్ పద్ధతి చాల ఉత్తమోత్తమమైనది. బ్రిటిష్ గుడ్రిచ్ ట్రెడ్లు ఎక్కువ దూరము ప్రయాణ మొనర్చగలవనియు, రిపేరుఖర్చులు ఆటే ఉండవనియు సౌఖ్యము గలిగించుటయందు నూతనానుభవము, మట్టిరోడ్లమీదనైనను లే నిరపాయమును గలిగించునట్టి గుణముగలిగిన జారు వైభాగము గలిగి తయారైనదని నిధారణ చేసికొనవచ్చును. మీరు మరుసటిసారిగా పీటిసే కొనుడు.

BRITISH
GOODRICH
 NEW NON-SKID TYRES
 BEST IN THE LONG RUN

తాంబరం ఆరోగ్యశ్రమము

డా॥ ముక్తుగారు స్థాపించిన యీ ఆశ్రమము నూతనభవనముల గృహప్రవేశోత్సవమును గౌ॥ వి. ఎస్. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు ఆదినారమునాడు జరిపిరి. (ప్రె. ఫో. బి.)

తాంబరం ఆశ్రమమునందు గౌ॥ శాస్త్రిగారు ప్రారంభోత్సవము జరిపిన నూతనభవనములు (ప్రె. ఫో. బి.)

చిత్తూరు శ్రీరామవిలాస

నాటక కాల

దేశోద్ధారకుల ప్రారంభోత్సవమును జరుపుట

(స్వకీయ విశేషం)

చిత్తూరు, మార్చి 31:—నిన్నటి సాయంత్రము చిత్తూరు పౌర జీవితాన్ని పోక యుద్ధవైఖరగా మారుచు బరిగెడించుటకు, మండ్రల రాకచేరీ, చి. రావుగారి రాకచేరీ పట్టునుంచును, సకలవిధాలంకారములతో శోభాయమానమై వెలుంగుచుండెను. వారు బంగారు మంచహాకరిచి ఉదయముతో దేశోద్ధారకుల రాకచేరీ చేయించిరి. ఉదయ నూరుగంటలకు సరికి శ్రీయుద్ధ దేశోద్ధారక కావీశ్వరుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు కెన్నవ్వనిండి నడుచేరిరి. పురస్రములు వారిని అతిథులవలె గౌరవించి సమరముగా నాహ్వానించి గౌరవించిరి. పిమ్మట 7 గంటలకు గొప్ప యురేకెంపు బయలుదేరినది. శ్రీ నాగేశ్వరరావుగారు మంగళతూర్వకముతో నూరేసినబడి నూరేముగ నిర్మించబడిన “శ్రీరామవిలాస నాటకశాల” ను ప్రారంభించిరి. ఈ నాటకశాల చిత్తూరు “శ్రీరామవిలాసభారతీ” వారిచే నిర్మించబడినది. ఈ పక్షమున నాటక కళాభివృద్ధిని సురక్షితము చేయునట్లు కృషిని ఆంధ్రులెరిగిదేయును. ఈ నాటక కళాభివృద్ధిని సురక్షితము చేయునట్లు కృషిని ఆంధ్రులెరిగిదేయును. ఈ నాటక కళాభివృద్ధిని సురక్షితము చేయునట్లు కృషిని ఆంధ్రులెరిగిదేయును.

సభాప్రకారము మండ్రల రాకచేరీ, చి. రావుగారి రాకచేరీ పట్టునుంచును, సకలవిధాలంకారములతో శోభాయమానమై వెలుంగుచుండెను. వారు బంగారు మంచహాకరిచి ఉదయముతో దేశోద్ధారకుల రాకచేరీ చేయించిరి. ఉదయ నూరుగంటలకు సరికి శ్రీయుద్ధ దేశోద్ధారక కావీశ్వరుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు కెన్నవ్వనిండి నడుచేరిరి. పురస్రములు వారిని అతిథులవలె గౌరవించి సమరముగా నాహ్వానించి గౌరవించిరి. పిమ్మట 7 గంటలకు గొప్ప యురేకెంపు బయలుదేరినది. శ్రీ నాగేశ్వరరావుగారు మంగళతూర్వకముతో నూరేసినబడి నూరేముగ నిర్మించబడిన “శ్రీరామవిలాస నాటకశాల” ను ప్రారంభించిరి. ఈ నాటకశాల చిత్తూరు “శ్రీరామవిలాసభారతీ” వారిచే నిర్మించబడినది. ఈ పక్షమున నాటక కళాభివృద్ధిని సురక్షితము చేయునట్లు కృషిని ఆంధ్రులెరిగిదేయును. ఈ నాటక కళాభివృద్ధిని సురక్షితము చేయునట్లు కృషిని ఆంధ్రులెరిగిదేయును.

వరుమారు సుందరవరదులుగారు

పిమ్మట నాటకమును ఆంధ్రమహాజనుల సర్వతోముఖ వికాసమునకు నాటకకళగూడ యభివృద్ధి జెందవలయుననియు, ఆట్టి యభివృద్ధి సాధ్యమై, గానము, విజ్ఞానాభివృద్ధి, మున్నగువిషయములపై నాధారపడి యుండుననియు, నట్టి యభివృద్ధి విజ్ఞానసంపత్తికిని మార్గసంధ్యను, ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమును “విశాఖసంస్థాపన విశ్వవిద్యాలయము”గా గాక అభిలాష వేరేజుల సంస్థగా నొనరింపవలయుననియు నుడిచి, శ్రీ నాగేశ్వరరావుగారు మున్నగు నాయకులు విశ్వవిద్యాలయ కాన్వేషణమును ముగించుచు రెండు జనాభివృద్ధి ప్రయత్నింపవలయునని కోరిరి. శ్రీ నాగేశ్వరరావుగారు శ్రమతోచి చిత్తూరునిచ్చేసి వారి వాగవృత్త సుధాధారల నాన్వాయించుటకు రెండుముగిలించినందులకు కృతజ్ఞులైరి.

చి. ఉమాపరయ్యగారు రామవిలాస సభా భావికార్యక్రమమునకు కొన్ని సూచనలు గావించిరి. శ్రీశ్యామరావుగారు

బ్రహ్మశ్రీ జనమంచి శేషాద్రిశర్మగారు (కడప)

నాగేశ్వరరావుగారిని కీర్తించుచు పద్యమునుమాల నర్పించిరి. పినప శ్రీ నాగేశ్వరరావుగారు తమ అంత్యోపన్యాసమును గావించుచు శ్రీ సుందరవరదులుగారి విశ్వవిద్యాలయ సమన్వయ గూర్చిన విజ్ఞప్తిని శ్రీ కొంటిచునియు తమ శక్తియుసారము ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ పునరుద్ధాన తోడ్పడుదుచునియు నుడిచి శ్రీ గాంధీగారి యాగ యనమును పురస్కరించుకొని ఖద్దరువ్యాప్తికి గల ముఖ్యావసరములను జేర్చుచు గాంధీమహాత్మానికి ఆంధ్రమహాజను లెల్లరును తమతమ శక్తియు సారము కానుకల సర్పించవలసి నది గ కోరిరి. శ్రీరావుబహదూరు రంగాచారిగారు అధ్యక్షునకును సభికులకును వందనము అర్పించుటతోడను సభ్యులకు సందనతాంబూలాది మంగళద్రవ్యములను పంచిపెట్టుటతోడను సభ ముగిసెను.

శ్రీరామదాసు

నాటిరాత్రి 9-30 గంటలకు శ్రీరామవిలాస నాటక సభవారు “రామదాసు” అను నాటకమును శ్రీ దేశోద్ధారకుని సమక్షమున జయప్రథముగ బ్రవర్తించిరి. సర్ మహమ్మదు ఉస్మాన్ (మద్రాసు ప్రభుత్వ హోంసెంటరు) గౌ. డా. పి. సుబ్బారాయణ్ (ప్రధానమంత్రి) గౌ. మల్లయ్యమొదలియారు (రెండవమంత్రి) పి. టి. రాజా, అప్పారెడ్డి, మాణిక్యవేలు నాయకర్, కార్వేటి నగరంరాజు మున్నగు ప్రముఖులు ప్రేక్షకులుగ నరుదించియుండిరి. నాటకము రక్షిగట్టివది. నటులు రెండురెండు పాత్రలను సక్రమముగ కళానుసరణి ననుసరించి నిర్వహించి చి కళాభివృద్ధి ప్రశంస పాత్రులైరి. శ్రీరామదాసు “పుట్టు” నందుమాత్రము చిల్లరపాత్ర ధారులు కొంచెముసభ్యులకు ప్రసరించిరి. ఇదియొకలాంటి గానరా లేదు. కడపట శ్రీ నాగేశ్వరరావుగారు నటులను, నాటకసభానిర్వాహకులను అభినందించుచు నాటకప్రదర్శన గౌరవము బాగున్నదని నుడిచిరి. నాటకము ముగిసినపిమ్మట పంతులుగారు చెన్నపురి వెళ్లిరి.

గాంధీగారి అరెస్టు

“మాన్యవరు గాంధీయను” పత్రికాభిప్రాయము

విదేశీస్వత్రు దహనములను బహిరంగ స్థలములలో జరిపి ప్రజలలో నుద్రేకమును బుట్టించుట న్యాయవిరుద్ధమని భారత ప్రభుత్వాధికారు లభిప్రాయపడుట భావ్యముగా నేయున్నది. గాంధీగారు తమ పూర్వానుభవములను గలిగియుండియు యాభిప్రాయమును ఆంధోళనమును సమర్థించుచు భారతదేశమును శాసనోల్లంఘనమునకు సిద్ధము గావించుటకు తన “నిర్మాణకార్యక్రమము”లో దీనిని జేర్చినారు కాని, భారతప్రభుత్వాధికారవర్గము పూర్వానుభవములను సూచకము చేయు కొనుట కిప్పుడు అయిష్టతను లెగ్గించుకొన్నది. ఎంతటి సాధువులయినను, లేక యెంతటి పాపియైనను, శాసనమునకు మించి యున్నట్లు భావించి విడిచిపెట్టుట సురక్షితముగాదని అసహాయద్యమయొక్క నడతను బట్టి అధికారవర్గ మిప్పుడు పూర్తిగా గ్రహించినది. కాబట్టి గాంధీగారు కలకత్తాలో విదేశీస్వత్రుదహనము జరిపినందు కరెస్టు శాబడిరను వార్త ఆశ్చర్యము గలిగించుటలేదు. ఈవార్త ఆశ్చర్యము గలిగింపవచ్చును, చాలభాధకరముగా నున్నది కాని, తా నింతవరకు శాసనమునకు లొంగి, సర్వస్వ రక్షనమునకు పూచీ యొసగి రను విడిచి పెట్టుటకు అధికారుల పసాధ్యపడునట్లు గావించి తాను సమప్రయోజనము గావించుట, సంతృప్తి కరముగా నున్నది. గాంధీనంటివారిని జైలులో నుంచవలసినప్పుడు చాల భాధకరముగా నుండును. గాంధీగారిని జైలులో నుంచుటవలన గాక, అన్ని పక్షములవారికిని సంతృప్తి కరముగా నుండు జేరొక మార్పులవలన, ప్రజాసంక్షోభభారమునంచి తప్పించుటవలన వారి దుర్బలశరీరమునకును మిక్కిలి అలసట జేంది యున్న వారి యాత్మకును, ప్రస్తుతముకంటె నెక్కువ హాని కలుగజాలదు.